

št. 31 (20.964) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žakirž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 8. FEBRUARJA 2014

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Svoboda
zdrževanja
in razvoj
tehnologije

MARTIN BRECELJ

Pisatelj Claudio Magris je pred kratkim odkril, da ga je nekdo, ne da bi ga vprašal za privoljenje, včlanil v socialno omrežje Facebook. Kot je zapisal v komentarju, ki ga je pred dvema dnevoma objavil časnik Corriere della Sera, ga to zelo moti, saj ga spominja na prisilno včlanjevanje v organizacije fašističnih in komunističnih režimov.

Tržaški pisatelj pripominja, da očitno tudi v demokratičnih sistemih delujejo silnice, ki vodijo k uniformiranju ljudi. Zato je po njegovem tudi v današnjem razvitem svetu povsem aktualen drugi odstavek 20. člena Splošne deklaracije Združenih narodov o človekovih pravicah (Magris ga resnici na ljubo pomotoma zamenjuje z 20. členom italijanske ustave), po katerem se nikogar ne sme prisiliti k članstvu v katerokoli združenju.

Upravičena ogorčenost pa Magrisa mogoče mestoma le zanese predaleč. V svojih izvajanjih namreč ne le odkrito izpove, da ne zna uporabljati »orodij digitalnega sveta«, ampak tudi zahteva, naj se mu prizna »pravica do digitalne nepismenosti«. Na dlani je, da to nima nič opraviti s svobodo zdrževanja, in vprašanje je, ali gre sploh za pravico v pravem pomenu besede.

Navadno namreč pravimo, da imamo pravico do nečesa, če to tudi sami cenimo. Tako recimo govorimo o pravici do življenja, do razvoja ipd., ne pa o pravici do smrti, nerazvitosti ipd. Res je, da bi kdo lahko načelno zavračal znanstveni in tehnični razvoj ter se zavzemal za vrnitev k »naravi«. Obstajajo celo zagovorniki stališča, po katerem naj bi bil človek »rak planete Zemlje«. Vendar dvomimo, da smemo Magrisa prištevati medne in da tržaški pisatelj načelno odklanja novodobne izume, od Gutenbergovega knjigotiska dalje.

Mogoče bi problem bolje začastili, če bi se vprašali, kaj narediti, da bi ljudje čim bolj svobodno in smotorno uporabljali dosežke znanosti in tehnike, oziroma da ne bi dosežki znanosti in tehnike tako rekoč uporabljali ali celo zaščitljivali nas. V takšni perspektivi bi seveda smeli povsem razumno odkloniti nekatere možnosti, ki jih ponujata znanost in tehnika, kadar bi nam pač te možnosti ne pomagale zasledovati naših ciljev.

Brez večjih težav bi si lahko tudi predstavljali, zakaj Magrisovo odklanjanje Facebooka ni nujno antimoderno. Dovolj je pomisliti, da čas, ki bi mu moral posvetiti, najbrž bolj smotorno izkorisča s pisanjem svojih knjig.

LJUBLJANA - Podelili Prešernovi nagradi za življenjsko delo

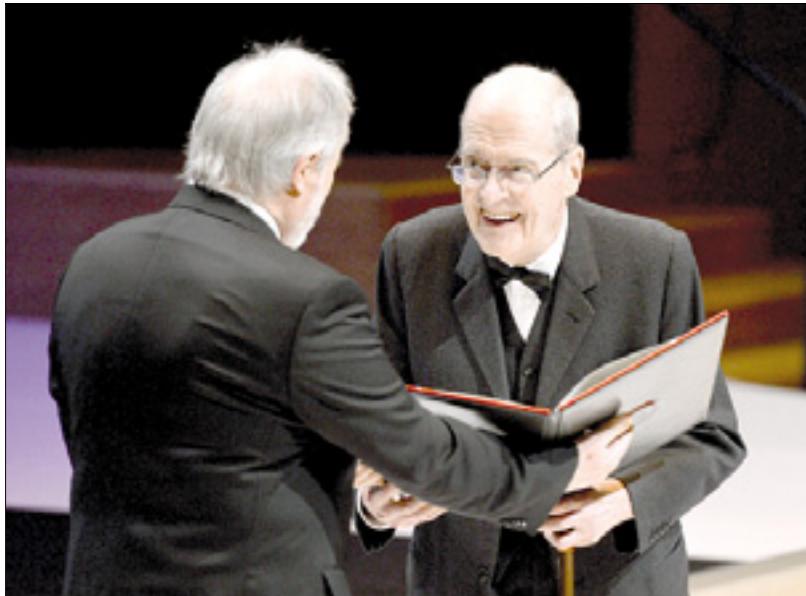
Lavreata Pavle Merkù in Vladimir Kavčič

Nagrada Prešernovega sklada tudi nekdanji igralki SSG Vesni Pernarčič

ITALIJA Grillo v kleščah sodstva

RIM - Vodja Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo tvega obsodbo na 9 mescev zapora zaradi odstranitve sodnih pečatov. Decembra 2010 je med demonstracijo proti hitri železnici v Dolini Suse v Piemontu protizakonito vdrl v kolivo, ki so jo protestniki demonstrativno postavili in so jo sodne oblasti zasegle. Sicer pa je Grillo tudi preiskovan zaradi ščuvanja vojakov k nepokorščini.

Na 11. strani

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE - Soči 2014

Ruska zgodba

SOČI - Zimske olimpijske igre v Sočiju, ki bodo potekale do 23. februarja, so uradno odprte. Na sinočnji skoraj tri ure dolgi slovesnosti na stadionu Fišt v olimpijskem mestu je igre uradno odprti ruski predsednik Vladimir Putin, ogenj za XXII. zimske

olimpijske igre pa sta prižgala legendi ruskega športa Irina Rodnina in Vladislav Tretjak. Že danes gre zares. Podelili bodo prvih pet kompletov kolajn. Za eno od teh se bo potegoval slovenski biatlonec hrvaškega rodu Jakov Fak.

Na 18. strani

NARODNI DOM Nov oddelek za mlade bralce NŠK

TRST - V pritličnih prostorih Narodnega doma, tam, kjer je še pred leti deloval Infocenter, je Narodna in študijska knjižnica uredila nov oddelek za mlade bralce.

Včerajšnjega odprtja novega oddelka NŠK se je udeležilo veliko ljudi. V novih prostorih se bodo lahko mladi knjižni molji odslej družili in ustvarjali med knjigami, v njih pa bodo pribegali tudi pravljicne urice za najmlajše.

Na 4. strani

LJUBLJANA - Prešernova proslava s podelitevijo najvišjih državnih nagrad na področju umetnosti je potekala med idejo o umetnosti kot zoperstavljanju minljivosti in banalnosti ter besedami predsednika upravnega odbora Prešernovega sklada Janeza Bogataja, da se mora tudi institucija Prešernovih nagrad spremeniti, nikakor pa je ne gre ukiniti. Prešernovi nagradi za življenjsko delo sta prejela akademik in skladatelj, jezikoslovec, slovenist, etnomuzikolog, raziskovalec, glasbeni urednik in pedagog Pavle Merkù (na posnetku STA) in pisatelj Vladimir Kavčič.

Včeraj so podelili tudi nagrade Prešernovega sklada. Med dobitniki je tudi igralka Prešernovega gledališča iz Kranja Vesna Pernarčič, ki je prva leta svoje igralske kariere preživelna v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu.

Na 3. strani

»Upravni svet SSG je povsem legitimen«

Na 3. strani

Železarna: kdaj bo seja pristaniškega odbora?

Na 4. strani

Confartigianato:
obrtniki hočejo delati

Na 4. strani

Prostorski načrt
za zahodni Kras

Na 5. strani

Goriški pesjak odprt
pred koncem leta

Na 13. strani

ŠTMAVER - Dežela sprostila sredstva

Za sanacijo usada na voljo pol milijona

13

ŠPETER - Pobuda ob odprtju retrospektivne razstave velikega beneškega umetnika

»Dvojezični večstopenjski zavod naj dobi ime po Pavlu Petričiču«

Z razstavo so v četrtek tudi odprli obnovljeno Beneško galerijo in počastili praznik slovenske kulture

ŠPETER - Inštitut za slovensko kulturo bo na Dvojezični večstopenjski zavod v Špetru vložil uradno prošnjo, da se dvojezična šola pojmenuje po Pavlu Petričiču. To je najpomembnejši poudarek s četrtkove otvoritve retrospektivne razstave umetniških del Pavla Petričiča, s katero so v slovenskem kulturnem domu v Špetru odprli obnovljeno Beneško galerijo in obenem počastili praznik slovenske kulture.

Predlog o poimenovanju dvojezične šole je dala predsednica Inštituta Bruna Dorbolò in so ga z glasovanjem potrdili številni kulturni delavci ter Petričičevi sodelavci, ki so se udeležili prreditve. Kdor je poznal Petričiča, ve, da je bil raje v ozadju, da ni maral ceremonij in pohval, zato je sorodnikom naročil, da naj tudi po njegovi smrti upoštevajo to željo. S hvalenim spominom na vse, kar je Petricig ustvaril in spodbudil na kulturnem, šolskem in socialnem področju ter s skupno voljo javno izraženo na otvoritvi razstave, pa so bili pomisliki družine preseženi.

Ni ga človeka, ki bi bolje predstavljal kulturno snovanje Slovencev na Videmskem, ki bi gojil in razvijal toliko zanimanj od umetniškega ustvarjanja do raziskovalne in publicistične dejavnosti, od političnega do pedagoškega dela. In tudi ga ni človeka, ki bi toliko naredil za rast celotne skupnosti, zato, da bi se odprla v širši svet in se vključila v sodobne kulturne tokove, je dejala Marina Cernetig na otvoritvi. Zato sta se Društvo beneških likovnih umetnikov in Inštitut za slovensko kulturo odločila, da prav na dan

Od leve Marina Cernetig, Giacinto Iussa in Bruna Dorbolò na četrtkovem odprtju razstave umetniških del Pavla Petričiča v Beneški galeriji v Špetru

NM

njegovega rojstva, ko bi praznoval 85 let, in ob slovenskem kulturnem prazniku odprejo obnovljeno Beneško galerijo, ki je eden od njegovih uresničenih projektov, s Petričičevim razstavo. »Petricig je imel rad novosti, tudi tehničke«, je nadaljevala Marina Cernetig, »zato smo mu pripravili darilo. Današnji otvoritvi lahko vsak sledi po streamingu doma na svojem računalniku. In to se bo ponovilo za vsako prreditve, ki se bo v špetrskem slovenskem kulturnem domu.«

Giacinto Iussa, predsednik društva beneških umetnikov, je spregovoril o likovnem delu Pavla Petričiča, ki je morda najmanj poznano, vendar gre

za pravega umetnika, ki je dobro obvladal številne tehnike od olja do serigrافije, suhe igle in jedkanice, kot portretuje lepa špetrska razstava. Spomnil se je tudi prvih stikov s Petričičem. »Navadil nas je, da je treba tudi v ustvarjanju izhajati iz svojega prostora, je dejal Iussa, postaviti Benečijo kot središče sveta in to v času, ko smo zaradi strahu in klime, ki je bila pri nas, raje gledali zunaj.«

Predsednica Inštituta Bruna Dorbolò se je spomnila prvega praznovanja kulturnega praznika v Benečiji. Tuji to je predlagal Petricig in vsi so se zbrali v gostilni v Petjagu, da bi se dogovorili, kaj in kako. Nenadoma so

vstopili širje karabinjerji in vse legitimirali. To se je dogajalo v Benečiji in niti toliko let nazaj, a danes so se časi spremenili. »Vsi vemo, da Pavel Petricig ni sam gradil, da so in smo tudi drugi pomagali in skrbeli, a vemo tudi, da brez njega ne bi imeli tega, kar imamo. Bil je poliedričen intelektualec, »je nadaljevala Bruna Dorbolò, »ki je znal valorizirati ljudi okrog sebe, vzbudil je našo samozavest in ponos, da se imamo za tisto, kar smo, a nas je tudi naučil dialoga s svetom.« Nato je predsednica inštituta dala na glasovanje predlog o poimenovanju dvojezične šole, ki so ga vsi prisotni prepričano podprli. (NM)

SLOVENIJA O novih ministrih le ugibanja

LJUBLJANA - Prvak DeSUS Karl Erjavec - ob njem je bil prisoten tudi vodja poslanske skupine Franc Jurša - je bil tudi po včerajnjem srečanju s premierko Alenko Bratušek o možnih ministrskih kandidatih in razdelitvi resorcev skrivnosten. S potekom pogovorov je sicer zadovoljen in računa na to, da jih bodo končali prihodnji teden, je dejal po srečanju. Oba s premierko morata namreč opraviti še določene pogovore s kandidati.

Jurša po sestanku ni potrdil neuradnih informacij, da bo Tina Komel iz vrste PS, ki vodi urad za zamejce in Slovence po svetu, to mesto prepustila stranki DeSUS. Kot najbolj možnega kandidata za vodenje omenjenega urada se ves čas omenja nekdajnega poslanca DeSUS Vasjo Klavoro. »To so v glavnem presoje predstavnikov medijev,« je še dejal Jurša.

V javnosti je sicer več pricurjalo o možnih kandidatih PS. Prvak DeSUS je po seji izvršnega odbora DeSUS pojasnil, da je za možna kandidata PS za gospodarskega ministra, Metoda Dragonjo, in za ministrico za zdravje, Alenko Trop Skaza, izvedel iz medijev. Ponovil je, da s podporo Dragonji DeSUS nima težav, a da to ni kandidat njihove stranke in tako tudi ne more biti iz njihove kvote.

VREMENSKA UJMA - Ledeni oklep počasi popušča

Zdaj se bojijo poplav

Podrta drevesa in vejeve lahko zamašijo struge rek in potokov, ki so narasli zaradi padavin in taljenja snega ter ledu

LJUBLJANA - Razmere v Sloveniji so se po ledeni ujmi večinoma umirile, se je pa zdaj povečala splošna poplavna ogroženost na območjih vodotokov. Premierka Alenka Bratušek je za pondeljek sklical sestanek, na katerem bodo govorili o ukrepih pri odpravljanju posledic ujme.

Žled, ki je v minulih dneh prizadel predvsem Notranjsko, je v struge rek in na pobočja ter v hudourniške grape zmetal debla dreves ter drug gozdni material. Obstaja nevarnost pred možnimi prenosi teh naplavin po strugah rek navzdol ter pred možnimi zamašitvami rečnih strug. Agencija RS za okolje je zato izdala opozorilo, da tam lahko pride do poplavljanja. Prek svojih koncesionarjev je agencija začela s čiščenjem vodotokov na območjih, kjer so za konec tedna napovedane padavine.

Pri odpravljanju posledic ujme je danes sodelovalo tudi 700 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, večinoma čistijo odvodne sisteme. Poleg tega je bilo na prizadetih področjih še 2045 gasilcev s 443 gasilskimi vozili. Skupno pa je bilo v tednu dnia na terenu več kot 32.000 prostovoljnih operativnih gasilcev z več kot 5220 gasilskimi vozili in ostalo pripadajočo opremo.

Nadaljevalo se je tudi odpravljanje poškodb na elektro omrežju. Popoldne so delavci Elesa spet priklopili 220-kilovoltne daljnovev Beričeve-Podlog. S tem so osrednji Sloveniji zagotovili drugi napajalni vod. Doslej je bil ta del države odvisen le od novozgrajenega 400-kilovoltne daljnovev Beričeve-Krško.

Na območju Elektra Ljubljana je bilo 18. ur brez napetosti še 518 transformator

Z zvišanjem temperatur se sneg in led topita, kar pa povečuje nevarnost poplav

ANSA

matorskih postaj, brez oskrbe z električno energijo približno 13.000 odjemalcev. Na območju Elektra Maribor je brez električne energije še 2000, na območju Elektro Čeljska pa 613 odjemalcev.

Obtežitev električnih vodov Elektra Primorska je bila ob tokratnem žledu za osem- do dvanaestkrat večja kot sicer. Ta nenaravna obremenitev je kriva za zlom omrežja, pravi direktor sektorja za distribucijsko omrežje Elektra Primorska Radko Carl. Zavrača pa ugibanja, da bi bil vzrok za takšno škodo na daljnovidnih neščišen varovalnih pas.

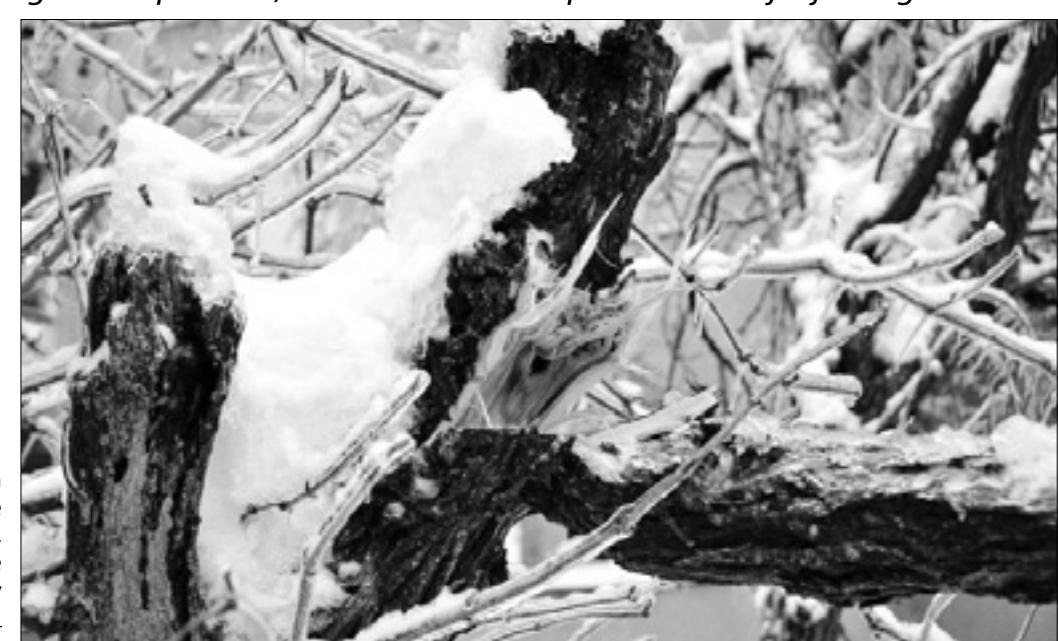
Težave so še vedno tudi na Notranjskem, kjer je žled pustil najhujše posledice. Do pondeljka naj bi za 20 do 30 odstotkov prebivalcev občine Postojna že zagotovili tudi električno energijo iz distribucijskega omrežja. Po besedah Žarka Cerkvenika iz Elektro Primorska je trenutno v postojnski občini brez električne 980 gospodinjstev, od tega 700 v Postojni, ostali na podeželju. Od 85 kilometrov daljnovidov na območju Postojne je 70 kilometrov poškodovanih, od tega 50 kilometrov polnoma uničenih.

V Tinjah počastili slovenski dan kulture

CELOVEC/TINJE - Pod gesmom »Kultura povezuje narode« je ob slovenskem kulturnem prazniku v Domu prosvete v Tinjah potekala prireditev, na kateri je imel slavnostni govor novi deželni glavar Koroške, socialdemokrat Peter Kaiser, delno vnovič tudi v slovenščini. Kaiser je spregovoril tudi o novi poti Koroške. V ospredju mora biti to, kar ljudi povezuje in kar je skupnega. Koroška ima na stičišču treh kultur izredne priložnosti, ki jih je treba izkoristiti, je še dejal Kaiser. Pri tem pa prvenstveni cilj ni hitrost, temveč je treba pridobiti za to novo pot še veliko ljudi. Glasbeno so prireditev oblikovali Mladinski zbor Danica, otroški zbor Lipov cvet in vokalna skupina Lipa iz Velikovca ter recitatorja Magda Karner in Martin Kuchling. Med častnimi gosti je bila tudi generalna konzulka Slovenije v Celovcu Dragica Urtelj.

Pri romunskem vozniku našli steroide in anabolike

FERNETIČI - Policisti so v četrtek ponoči na Fernetičih ustavili 32-letnega romunskega voznika tovornega vozila za prevoz avtovleke. Pri pregledu avtovleke so našli vrečko, v kateri je bilo 226 različnih steroidov in anabolikov ter 57 mililitrov snovi, prepovedane v športu, so sporočili s Policijske uprave Koper. Policisti so ugotovili, da so moškega že leta 2011 v Italiji obravnavali zaradi razpečevanja steroidov. Po četrtkovem dogodku so ga pridržali in nato po zaslisanju izpustili, zoper njega pa bodo podali kazensko ovadbo za kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. Za omenjeno kaznivo dejanje je zagrožena kazneni kazen od enega do deset let zapora.

Potem ko je v četrtek zvečer spet stekel tovorni promet z dizelskimi lokomotivami med Borovnico in Sežano ter je Luka Koper lahko ponovno začela pošiljati tovor naročnikom, pa potniški vlaki še nekaj časa ne bodo vozili. Potniški promet pa bo ponovno stekel predvidoma še maj. Stanje se počasi normalizira tudi pri dostavi pošte.

Včeraj je italijanski predsednik Giorgio Napolitano slovenskemu predsedniku Borutu Pahorju izrazil sočutje ob nastalih razmerah po ledeni ujmi in izrazil željo, da se stanje čim prej normalizira. (STA)

LJUBLJANA - Prešernova proslava med preseganjem časa z umetnostjo in današnjim trenutkom

Pavle Merkù in Vladimir Kavčič dobitnika nagrad za življenjsko delo

LJUBLJANA - Prešernova proslava s podelitvijo najvišjih državnih nagrad na področju umetnosti je potekala med idejo o umetnosti kot zoperstavljanju minljivosti in banalnosti ter besedami predsednika upravnega odbora Prešernovega sklada Janeza Bogataja, da se mora tudi institucija Prešernovih nagrad spremeniti, nikakor pa je ne gre ukiniti.

Prešernovi nagradi za življenjsko delo sta prejela akademik in skladatelj, jezikoslovec, slovenist, etnomuzikolog, etimolog, publicist, kritik, esejič, raziskovalec, glasbeni urednik in pedagog Pavle Merkù in pisatelj Vladimir Kavčič.

Bogataj je v svojem govoru poudaril, da je Prešernov dan državni praznik, ki je še ohranil nekaj obrednosti, ki ne pomeni zgolj obešanja zastav. Po njegovih besedah bi ga morali praznovati v najširšem pomenu besede kultura, tudi ob spoštovanju medsebojnih razlik. Predsednik upravnega odbora Prešernovega sklada se je ustavil tudi ob »živahni razpravi«, kot jo je poimenoval, ki je spremljala letošnji izbor nagrajev.

Prejemnik velike Prešernove nagrade za opus, pisatelj Vladimir Kavčič je v zahvalnem govoru prav tako opozoril na tukaj in zdaj. Ko je Slovenija postala del EU in širšega gospodarskega polja, so propadla številna podjetja, brezposelnost je velika. Država rešuje banke, da bodo počele to, kar so doslej, medtem ko mladi odhajajo s trebuhom za kruhom, je dejal Kavčič. Prešernovo nagrado za življenjsko delo je prejel kot ena od velikih figur sodobne slovenske književnosti. Že v njegovih prvih literarnih objavah v 50. letih minulega stoletja je vzniknila na plan njegova poglavita tematika: težko življenje človeka med drugo svetovno vojno in po njej. Iz tega časa sta umetniško najmočnejši zbirka novel Čez sotesko ne prideš in romaneski prvenec Ne vracaj se sam. V 60. letih je napisal trilogijo romanov Tja in nazaj. Od tu dalje ter Onkraj in še dlje. Z leta 1973 izdanim romanom Zapisnik je dodobra razburkal tedanje slovensko javnost, politična oblast pa je roman strogo obsodila, tako zaradi inovativnega sloga, ki posnema zapisnik zaslijan in znanstvenih ekspertiz različni strok, kakor zaradi vrhunske literarne tematizacije stalinističnih zločinov povojne Partije. Kavčiča je literarna veda razglasila za klasična slovenske literature, vrh tega pa ga lahko zaradi njegove vztrajne brezkompromisnosti in boja proti dogmatizmu vseh vrst okličemo za največjega mojstra vojne proze na Slovenskem.

S svojim kratkim govorom je navdušil tudi drugi prejemnik velike Prešernove nagrade, skladatelj Pavle Merku. Leta 2004 je napisal zadnjo skladbo, od takrat se že deset let ubada le z bolezni, to je deset let trpljenja, je dejal. Zdaj že mesec dni odgovarja na vprašanja novinarjev, zaradi česar je utrujen, a srečen. »Cutim se spet srečnega, umrl bom bolj vesel,« je v šali sklenil Merku.

Slovesnost pod naslovom Živeti umetnost - presegati čas je režiral Matej Filipčič, ki je skušal izpostaviti lavrate, ki so s svojim delom zaznamovali načas in

Pavle Merkù med nagovorom prisotnih v Cankarjevem domu po prejemu Prešernove nagrade za življenjsko delo

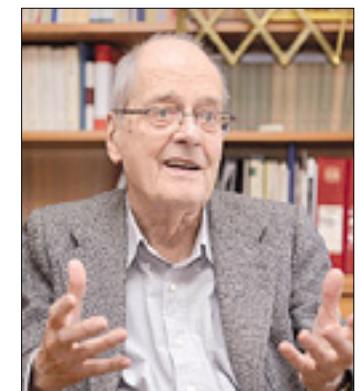
STA

v njem zapustili prepoznavne umetniške presežke. Zdravljico je interpretiral dramska igralka Silva Čušin, slovensko podelitev pa je zaključil glasbeni program, ki sta ga izvajala Simfonični orkester RTV Slovenija in Slovenski tolkalni projekt (StoP) pod vodstvom dirigenta En Shaa.

Glasbeni program je oblikoval skladatelj Lojze Lebič.

Ob isti uri bo v Narodni in univerzitetni knjižnici glasbeno-literarni večer s pesnico Svetlano Makarovič, ki bo svojo in Prešernovo poezijo interpretirala ob spremembni glasbenih gostov.

PAVLE MERKÙ
»Žlahten umetnik in razumnik«

»Akademik Pavle Merkù je slovenski razumnik in umetnik v najžlahtnejšem pomenu besede. Slovenc po prepričanju in ena najvplivnejših osebnosti kulturnega življenja Slovencev v Italiji. Njegova poklicna zanimanja so se našla v ljubečem binomu: literaturi in glasbi. Merkújev skladateljski opus, tesno povezan z ohranitvijo in ovrednotenjem ljudskega izročila, je tako pomemben, obsežen in odmeven, da že dolgo sodi v nepogrešljivi del slovenske sodobne glasbe in tudi širše kulture. Vedno je posebno mesto namenjal ljudski glasbi in tako prispeval k njenemu zbiranju in ohranjanju. Pisati skladbe v raznih slovenskih narečjih je bil zanj poseben užitek. Skladateljski, raziskovalni in publicistični opus Pavleta Merkúja pomeni enega od vrhov slovenske ustvarjalnosti po drugi svetovni vojni. Pavle Merkù je ohranil svobodo, ker ne bi mogel živeti brez nje, ohranil je radovednost, ker ne bi mogel rasti, če ne bi bil več radoveden. Ima se za privilegiranega človeka. Za vsak privilegij je treba plačati določeno ceno, vendar jo, kot pravi, rad plačuje,« je med drugim v obrazložitvi nagrade zapisal Stojan Kuret.

NAGRADO PREŠERNOVEGA SKLADA

Med šestimi nagrajenimi tudi igralka Vesna Pernarčič

LJUBLJANA - Ob velikih nagradah so kot vsako leto podelili tudi nagarde Prešernovega sklada. Te so letos prejeli pesnik Vladimir Kos, akademska slikarka in ilustratorka Alenka Sottler, gledališki režiser Jernej Lorenci, režiser Jože Možina, Slovenski tolkalni projekt (krajše StoP) in igralka Vesna Pernarčič.

Pernarčičeva je ena izmed osrednjih nosilk repertoarja Prešernovega gledališča Kranj, v zadnjih dveh letih pa je izobilovala zavidljivo paleto različnih vlog, zaradi katerih jo prav gotovo lahko uvrščamo med najpomembnejše ustvarjalce slovenske gledališke umetnosti.

Njena odrska prezenca je skorajda samounevna. Njena odrska govorica izbrušena. Občutek za pravo mero ji daje verjetnost prav v vseh plasteh, ki jih uporablja pri ustvarjanju svojih vlog. Njen igraški register ji omogoča vrhunsko izvedbo tako komedij kot tudi psihološko poglobljenih dram. Je tudi izjemna pevka, kar pa je v igralskem poklicu lahko dvorenzen meč. A s svojim petjem nikoli ne prestopi v želji po ugajanju,

temveč ga vsakič inteligentno vpne v svojo interpretacijo lika, kar seveda govori o njeni igralski veličini.

Dvomimo, da obstaja v slovenskem prostoru igralka, ki bi uspela tako popolno in dih jemajoče upodobiti Marlene Dietrich, kot jo je v istoimenski predstavi upodobila ona. V predstavi - kabaretu, ki ni kabaret ... gledaš in poslušaš Marlene, ki ni in je Marlene ... in občuduješ igralko Vesno Pernarčič, ki je oboje in še več. Kaj takega se v gledališču redko dogodi. To so presežki, ki spremenijo gledališko vlogo v biser umetnosti, je v obrazložitvi zapisala Nataša Barbara Gračner.

Vladimir Kos je nagrado prejel za zbirki Pesmi z japonskih otokov in Ob raho tresoci se tokijski harfi, Alenka Sottler za razstave v Mariboru in Ljubljani ter za ilustratorski opus, ki ga je mogoče uvrstiti v sam vrh domače ilustracije. Jernej Lorenci je bil nagrajen za režijo uprizoritev Kako jemati njeno življenje, Nevihta, Dantonova smrt in Ponorela lokomotiva, Jože Možina pa za dokumentarni film Pedro Opeka, dober prijatelj.

GLEDALIŠČE - Dežela, Občina Trst in Pokrajina potrdile veljavnost občnega zбора

»Upravni svet SSG je zakonit«

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka zaman zahteval preklic včerajšnje seje nove uprave

TRST - V Kulturnem domu v Trstu se je včeraj popoldne prvič sestal novoimenovani upravni svet Slovenskega stalnega gledališča pod vodstvom predsednice Brede Pahor. Kot nam je povedala predsednica, je svet vzel v pretres najnujnejše zadeve, ter se dogovoril, da bo prihodnjo sredo obravnaval pereče vprašanje umetniškega vodstva gledališča.

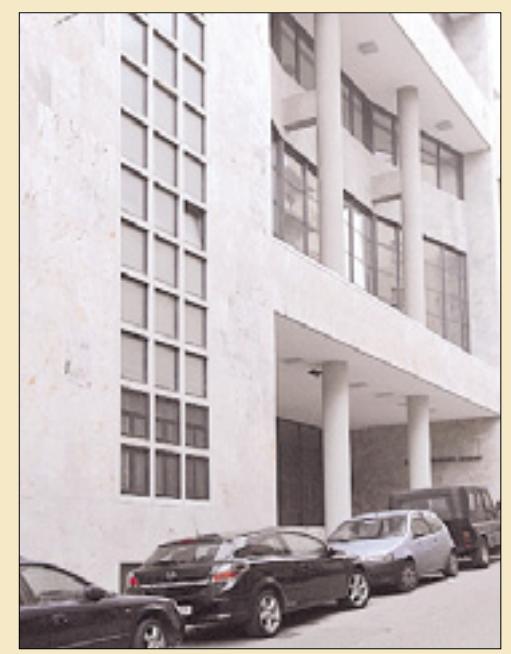
V zvezi z dogajanjem v teatru je predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka včeraj pisal SSG, Društvo slovensko gledališče, Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, Deželi ter Pokrajini in Občini Trst. Medtem ko so kot naslovni pisma imenovani uradni zastopniki ustanov oziroma organizacij (Adriano Sossi za Društvo slovensko gledališče, Rudi Pavšič za SKGZ, Debora Serrachiani za Deželo, Maria Teresa Bassa Poropat za Pokrajino in Roberto Cosolini za Občino) je SSG brez imenskega naslovnika, kar pomeni, da Štoka ne priznava Brede Pahor kot predsednica gledališča.

To je razvidno iz vsebine njegovega pisma.

»Sporočili so mi, da je za danes sklican upravni odbor SSG in da je bila za SSO vabljena gospa Maja Lapornik. Kar je meni znano - saj zapisnika občnega zboru še ni na razpolago - upravni SSG ni bil nikoli imenovan kot predvideva 4. odstavek 13. člena statuta, zato so bila vabila poslana osebam, ki so jih članice le predlagale za omenjeni odbor. SSO ni predlagal nikogar za upravni odbor, saj je prisotna zastopnica SSO predlagala g. Majo Lapornik za predsednico in ne za odbornico, na kar je zapustila občni zbor. Po njenem odhodu so bile samo volitve predsednika in nič drugega. Iz tega izhaja, da upravni odbor, ki je bil za danes sklican, ni bil nikoli imenovan, ker sklep o tem ni in da SSO nima člana v odboru, zato se le-ta danes ne more sestati, ker ni popoln in niti ne imenovan,« je v pismu zapisal Štoka. Sossija, Pavšič, Serrachiani, Basso Poropat in Cosolini pa pozval, da prekličejo za včeraj sklicano sejo, »ker ni legitimno sklicana in morebitni sklepi bi bili zato neveljavni.«

Nihče od dobitnikov pisma ni preklical prve seje upravnega sveta SSG, tri javne uprave so nasprotno spet presodile, da je bil torkov občni zbor popolnoma zakonit in da je Breda Pahor zakonita predsednica teatra. Iz Dežele so nam potrdili stališče, ki ga je odbornik za kulturo Gianni Torrenti posredoval Primorskemu dnevniku. Po njegovem mnenju je bilo vse regularno, zato je upravni svet SSG popolnoma pravnomočen. To nam je včeraj potrdila pokrajinska odbornica Mariella De Francesco, ki in imenu predsednice Basse Poropat spremišča dogajanja v gledališču. Tudi za Občino Trst je vse zakonito in v skladu s statutom, nam je v županovem imenu pojasnil odbornik za kulturo Franco Miracco. Obžaluje sicer, da se slovenska manjšina ni zedinila o skupnem predsedniškem kandidatu, »še bolj obžalovanja vredno pa se mi zdi pismo odvetnika Štoke,« pravi Miracco. Statutarni člen, na katerega se v pismu sklicuje predsednik SSO, po odbornikovem mnenju ni bil kršen.

Upravni svet SSG je na včerajšnji seji vzel

na znanje Štokovo pismo, ni ga pa ocenil, ker to ne sodi v njegove pristojnosti. Kot je povedala predsednica, je odbor presodil, da je polnomočen in da opravlja funkcije, ki so mu bile zaupane na občnem zboru.

S.T.

NARODNI DOM - Odprtje oddelka za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice

Otroško petje in ples v novem domu knjige

Korak v bodočnost. Tako je knjižnica Ksenja Majovski ocenila odprtje novega mladinskega oddelka v Narodnem domu. »Mislim, da bo praznik slovenske kulture za nas Tržačane letos še posebno vesel in pomemben, saj bomo imeli v središču mesta prostor, v katerem se bodo mladi družili ob knjigi in razvijali vrsto dejavnosti, ki so povezane z branjem in ustvarjanjem.« Prav najmlajši so bili protagonisti včerajšnjega slovesnega odprtja. S petjem in plesom je folklorna skupina osnovne šole Frana Milčinskega s Katinare pod vodstvom učiteljice Ljube Legiša oplemenila prazničen popoldan sredi knjižnih polic. Sicer so oni poskrbeli za »korak v preteklost« in na priložnostni oder postavili otroško zabavo v čitalnici pred 100 leti.

Imenitno delo knjižničark je povalila predsednica upravnega odbora NŠK Martina Strajn: za malčke so uredile prikupen domek, kjer bodo lahko gojili slovensko besedo in kulturo, kjer jih bodo spremljale po poti do znanja, do obširne kulture. Slovenska generalna konzulka Ingrid Sergaš je zato nagovorila ravno mlade prijatelje knjige in jih povabilo, naj se novega prostora, kjer bodo ob branju razvijali domišljijo, redno poslužujejo, njihove starše pa, naj jih tjakaj seveda vodijo. Podobno je malim gostom zaželela ravnateljica mestnih muzejev Branca Cuderi, rektor tržaške univerze Maurizio Fermeglia pa je potrdil, da kultura nima meja in niti sovražnikov. »Kako lepa je beseda mi: in danes smo tu mi, da skupaj nadimo nekaj lepega.«

Uradnemu delu je sledila že prva pravljična urica v novih prostorih, ki jih v teh dneh krasijo otroške ilustracije Katerine Kalc. V prenovljeni pritlični dvorani Narodnega doma (tam, kjer je nekoč domoval Infocenter) je že urejenih 4500 knjig, revij, cd-jev in dvd-jev; ostalo gradivo pa bodo v prihodnjih mesecih še prenesli iz skladišča v Ul. sv. Frančiška.

Kdor bi rad obiskal prikupne prostore, lahko to stori ob ponedeljkih in torkih od 9. do 13. ure, ob sredah, četrtkih in petkih pa od 14. do 18. ure. V dopoldanskih urah so na vodene obiske in didaktične ure vabljeni zlasti vrtci, osnovne in srednje šole, popoldne pa bo knjižničarka, ki bo tam zaposlena, poskrbela za dejavnosti povezane z branjem in ustvarjalnostjo - pravljične urice, srečanja z besednimi ustvarjalci, razstave ilustratorjev, likovne dejavnosti v sodelovanju s KONS-om in podobno. (sas)

Protagonisti včerajšnjega prazničnega dne so bili kdo drug kot otroci

FOTODAM@N

ŽELEZARNA - Župan Cosolini poudarja, da Pristaniška oblast nima več razlogov za odlašanje

Takoj pristaniški odbor!

Pogled na škedenjsko železarno z morja

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi mora takoj sklicati sejo pristaniškega odbora in omogočiti, da se njegovi člani izrečejo glede podpisa programskega sporazuma za škedenjsko železarno. Monassijeva nima namreč več nobenega razloga za odlašanje, poleg tega pa je iz institucionalnega vidika popolnoma neodgovorno, da stalno spodbuja in podpihuje spor z drugimi javnimi institucijami oziroma upravami.

To nam je povedal včeraj tržaški župan Roberto Cosolini, ki smo ga vprašali za oceno glede Monassijine odločitve, da preloži napovedano zasedanje pristaniškega odbora na drug datum. Kot smo poročali, je bila namreč včeraj popoldne napovedana seja pristaniškega odbora, ki pa jo je Pristaniška oblast v četrtek zvečer preklicala. Formalen razlog je bilo tehnično srečanje na ministrstvu za infra-

Roberto Cosolini

strukturo, na katerem so razpravljali o pojasnilih, ki jih je bila predsednica Monassijeva zahtevala na ponedeljkovi seji pristaniškega odbora.

Kot smo izvedeli, je ministrstvo za infrastrukturo odgovorilo na vse pripombe in poudarilo, da ni več nobenega razloga, da Pristaniška oblast ne podpiše programskega dogovora. Ministrstvo je to tudi zapisalo črno na belem v dokumentu, ki so ga posredovali vsem podpisnikom programskega sporazuma oziroma članom pristaniškega odbora, tudi luški kapitaniji. Župan Cosolini tega pisma včeraj še ni videl, vendar so mu povedali, da »je zelo pomirjujoče«. Skratka, predsednica Monassijeva ni imela realnega in konkretnega razloga za preložitev seje pristaniškega odbora, je še dejal Cosolini. To je bilo napačno dejanje in neodgovorno bi bilo nadaljevati po tej poti, je dodal župan in povabil Monassijevu, da skliče čim prej novo sejo pristaniškega odbora.

Deželna predsednica Debora Serracchiani včeraj ni dala izjav, medtem ko so nam iz uradov Pristaniške oblasti povedali, da je bila predsednica Monassijeva še vedno v Rimu. V Trst naj bi se vrnila danes, sejo pristaniškega odbora pa naj bi sklicalna v kratkem.

A.G.

CONFARTIGIANATO - V Rimu 18. februarja demonstracija proti birokracji in drugim oviram

Obrtniki hočejo delati

Lani so v deželi Furlaniji-Juliji krajini zaprli 341 podjetij, izgubljenih pa je bilo kar tri tisoč delovnih mest

Graziano Tilatti

18. februarja, v Rimu. Od vlade bodo zahtevali takojšnje ukrepe za zmanjšanje birokratik obveznosti, ki domala dušijo italijanske obrtnike, in sploh ukrepe za preporod te panoge. Poleg tega bodo pozvali banke, da vendar začnejo vlagati v realno ekonomijo.

Srečanja na sedežu deželne organizacije Confartigianato so se z direktorjem Gianfrancem Trebbijem udeležili tudi pokrajinski predsedniki Confartigianato, in sicer Dario Bruni za tržaške obrtnike, Ariano Medeot za goriške, Franco Buttazzoni za videmške in Silvano Pascolo za obrtnike iz Pordenona. Položaj je okvirno enako hud v vseh pokrajinalah, so povedali. Razlika je na Tržaškem, kjer be-

ležijo v bistvu časovni razmik. Tržaški obrtniki nudijo namreč še predvsem storitve, križa pa jih je zato pri zadela kasnej kot drugod. To pomeni, da ugotovil Brunija, da se bo preporod v Trstu začel kasneje.

Obrtniki zahtevajo od države, da jih »pusti delati«. Kar še najbolj pesti obrtnike, je pretirana birokracija, saj ni mogoče, da je treba za 4 mesece dela izgubiti 12 mesecev za dokumentacijo. Katastrofalno pa je v gradbenem sektorju, so povedali, kjer je treba za odprtje gradbišča čakati tudi do 5 let. Dodaten problem so deželna finančna sredstva, ki jih je deželna vlada sicer nakazala, vendar je denar še v blagajni. Za to je tokat odgovorna informatika, pravijo, ker ni še pripravljen ustrezni računalniški program. Tudi to pa je lahko odraz birokracie.

A.G.

OBČINA TRST - Nova prostorska-urbanistična usmeritev

Tudi na zahodnem Krasu manj zazidljivih površin

Tržaška občinska uprava, ki jo vodi župan Roberto Cosolini, je v novem prostorskem (regulacijskem) načrtu tudi na zahodnem Krasu črtala kar precej zazidljivih območij, ki jih določa sedanj načrt. Odbor župana Roberta Dipiazze se je za večje pozidave odločil zlasti na vzhodnem Krasu, Prosek, Križ in Kontovel pa je izločil iz »cementne mrzlice«. Cosolinjeva uprava je zazidljiva območja črtala tam, kjer jih je bilo največ (vzhodni Kras), na zahodnem Krasu pa je bilo črtanje teh območij manj zaznavno in hkrati manj zahtevno. Pri tem je treba povedati, da je Dipiazza zlasti glede obalnega pasu od Miramara do Brojnica potrdil zazidljive površine, ki jih je precej neupravičeno tam uvedla uprava župana Riccarda Illyja.

Na zahodnem Krasu so torej v glavnem zadovoljni z urbanistično usmeritvijo mestne uprave, ki po njihovem prepričanju ohranja pravo razmerje med bivanjskimi potrebam domačinov ter zaščito okolja. V zvezi s črtanjem za gradnjo primernih zemljišč je podpredsednik sosvetta Giorgio (Jurij) Zeriali postavil aktualno vprašanje. Že res, da je Občina iz prostorskega načrta izločila velik del zazidljivih območij, za katera pa so njihovi lastniki plačevali visoke davke, saj gre oziroma je šlo za gradbene površine. Davki so obvezni, tudi če lastnik nima namena ničesar zgraditi. Zeriali sprašuje občinsko upravo kako misli to stvar razrešiti, tudi zato, ker bi lahko lastniki teh zemljišč zahtevali odškodnine za plačane davke na območjih, ki bodo čez noč postala nezazidljiva.

Rajonski svet, ki mu predseduje Roberto Cattaruzza, je občinski upravi priporočil večjo skrb za obalni obronek pod Kontovelom, Prosekom in Križem. Tukaj bo moral Cosolinjev odbor še dodatno zmanjšati obseg zazidljivih površin in tako zaustaviti »špekulativno ropanje« na dragoce-

Rajonski svet se je odločno zavzel za ohranitev oziroma ovrednotenje »paštnov« pod Kontovelom, Prosekom in Križem

ARHIV

nem okoljsko-krajinskem območju. Potrebni so urbanistični posegi za spodbujanje vinogradništva, za kar je treba omejiti t.i. evropska zaščiten področja (SIC in ZPS).

To predstavlja splošni problem na celotnem Krasu, zanj pa je v prvi osebi odgovorna Dežela. Odbor, ki mu je predsedoval Illy, o tem ni hotel ničesar slišati in je širil cone SIC in ZPS namesto, da bi jih krčil. Vlada Renza Tonda je vztrajala po Illyjevi poti, odbor Debore Serracchiani se o tej zadevi še ni izjasnil, dejansko pa na tem področju nadaljuje Illyjevo in Tondovo politiko.

Rajonski svet v dokumentu, ki ga je poslal Občini, podrobno obravnava številne »mikro situacije« na Kontovelu, Prosek in Križu. Gre za na videz majhne in obrobne stvari, dejansko pa za zadeve, ki se od blizu tičejo občanov. In to je temeljna naloga krajinskih sosvetov in svarilo tistim, ki bi jih hoteli ukiniti.

S.T.

ČRNA KRONIKA - Sinoči na Furlanski cesti V čelnem trčenju sedem poškodovanih

Približno na polovici Furlanske ceste (v bližini hišne številke 204) je sinoči približno ob 22. uri prišlo do trčenja treh avtomobilov, pri čemer je bilo poškodovanih 7 ljudi, od tega dva huje. Frontalno sta trčila Ford fiesta in Renault megane, nato pa je vanju trčil še Volvo. Po prvih podatkih, vzroke nesreče preiskujejo mestni redarji, naj bi vozni fieste zapeljal na nasprotni vozni pas, ko mu je nasproti pripeljal Renault megane. Trčenje je bilo silovito, v oba avtomobila pa je nato trčil še Volvo. Za zdaj še ni znano, zakaj je voznik fieste zapeljal na nasprotni vozni pas.

Morda je tik pred trčenjem prehitel volvo, pri čemer pa se ni prepričal, ali mu kdo ne prihaja nasproti.

Na kraj nesreče so poleg mestnih redarjev prišli tudi gasilci, tri reševalna vozila in vozilo z zdravnikom. Med poškodovanimi sta tudi dva mladoletnika, ki so ju prepeljali v otroško bolnišnico Burlo. Pri trčenju je eden od avtomobilov tudi porušil zaščitni zidek ob robu ceste, kamor ga je odbilo po trčenju. Cesto so takoj zaprili za promet v obe smeri. Do zaključka redakcije natančnejših podatkov o udeležencih v nesreči nismo dobili.

Zaposlovanje - Kako ranljivim skupinam prebivalstva zagotoviti pravico do dela

Kriza prizadela invalide

Na posvetu Pokrajine soočenje s pozitivnimi izkušnjami in težavami v Sloveniji in drugih bližnjih državah

Tudi invalidi so zaposljeni, dela in storitve, ki jih opravljajo pa kakovostne. To izhaja iz včerajšnjega posvetu na Pomorski postaji, na katerem so domači in tudi gostje razpravljali o zaposlovanju ranljivih skupin prebivalstva. Posvet sta organizirali Pokrajina Trst in deželna konzulta združenja invalidov in njihovih svojcev. Dopoldanski del srečanja je uvedla pokrajinska odbornica za delo Adele Pino, ki je med drugim postregla tudi z nekaterimi statističnimi podatki. Predsednik deželne konzulte združenj invalidov in njihovih svojcev Vincenzo Zuccano pa je spregovoril o delu, ki ga opravlja konzulta, ob tem pa je dodal, da ima njihov organ zelo pomembno vlogo, saj je nekakšen sogovornik oz. pogajalec s predstavniki javnih institucij. Predsednik je izpostavil tudi gospodarsko krizo, ki je invalide še bolj prizadela, saj oni v teh časih še težje najdejo zaposlitev. Po njegovem mnenju bi bilo pri zaposlovanju invalidov treba upoštevati načelo vključevanja in ne izključevanja.

Kot gostje so na posvetu sodelovali tudi ugledni strokovnjaki iz tujine. Gostja iz Bulgarije Kapka Panayotova

je poudarila zlasti pomembnost tovratnih dogodkov, saj opozarjajo in ozaveščajo ljudi na te probleme. Po njem prepričanju je pomemben že sam pristop do invalidov. Navedla je medicinski in socialni pristop, ki sta si povsem različna. Pri zaposlovanju invalidov je treba popolnoma odmisiliti medicinski aspekt, saj je ta izključujoč, je pojasnila govornica, ki je pristašinja socialnega modela, ki je aktiven. Težje zaposljive osebe potrebujejo pravice in ne miloščine, je poudarila Kapka Panayotova, ki je prepričana, da bi del državnega denarja moral biti porabljen tudi za vzpostavitev dobrih delovnih razmer. Navedla je namreč primere, ko zaposljivi invalidi ne dobijo službe zato, ker ne morejo zapustiti doma ali jim ne uspe priti do delovnega mesta. Da bi izboljšali te pogoje, bi bilo zaželeno, da delodajalci poskrbijo za premestitev pomanjkljivosti, nakar bi od ranljivih oseb lahko pričakovali isti učinek kot od »normalnih« oseb, meni govornica in dodaja, da bi delodajalci morali vzpostaviti invalidom prijazno okolje, takšno, ki bi bilo prilagojeno njihovim potrebam, ob vsem tem pa bi jih mo-

rali obravnavati enako kot ostale. Izključujoča družba je po njenem mnenju nesprejemljiva, kot primer dobre prakse pa je navedla Nemčijo in Veliko Britanijo, kjer imajo spoštljiv odnos do invalidov.

Nace Kovač, izvršni direktor Slovenskega združenja za duševno zdravje, je spregovoril o ukrepih za zaposlovanje težje zaposljivih oseb v Sloveniji. Izvedeli smo, da so v Sloveniji z uvedbo novega zakona leta 2006 sprejeli kvotni sistem, ki določa procent zaposlenih invalidov od skupnega števila zaposlenih (kvota ne more biti nižja od 2% in višja od 6% od skupnega števila zaposlenih delavcev). Trend zaposlovanja invalidov se je tako povečal, na področju zaposlovanja invalidov pa je tudi precej novosti kot so npr. invalidska podjetja in zaposlitveni centri. Vendar je 10-odstotna brezposelnost v Sloveniji prizadela tudi invalide, je dejal govornik in postregel s podatkom, da je trenutno brezposelnih kar 17.454 invalidov. Sicer pa je v Sloveniji tudi zelo pomembno, kateri status invalida dobija, je še dodal gospod Kovač.

Z včerajšnjega mednarodnega posvetu na tržaški Pomorski postaji

FOTO DAMJ@N

Solidarnostna akcija Sklada Mitja Čuk

Sklad Mitja Čuk, v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije, zbira denarna sredstva za pomoč družinam in posameznikom pri odpravljanju posledic snežne ujme z ledom in za izboljšanje bivanjskih pogojev. »Ko po televizijski spremljam katastrofo, ki se je pripetila sosednji Sloveniji, se seveda sprašujemo, kako bi jim lahko pomagali,« nam je zaupala predsednica Sklada Stanka Čuk. Kontaktirali so Rdeči križ, da bi izvedeli, kaj najbolj potrebujejo ljudje, ki jih je prizadela ujma. Tam so jim povedali, da so potrebe vsak dan različne: pred dnevi so na primer potrebovali aggregate, nato luči na plin, potem bodo zbirali tople odeje. Pri Skladu so se zato odločili, da bodo zbirali denar in ga nakazali Rdečemu križu, ki bo nato nabavil, kar žrtve ujme najbolj potrebujejo. »Ko bodo prejeli zbran denar, nam bodo izdali donacijsko pogodbo, tako da bomo točno vedeli, čemu je bil namejen zbran denar,« je pojasnila Čukova. Denar zbirajo na sedežu Sklada Mitja Čuk - Proseka 131-133 od 10. do 28. februarja, od pondeljka do petka, in sicer od 9. do 19. ure.

Nasilnež v priporu

Karabinjerji postaje v rajonu Svetega Sergija so v zadnjem obdobju poostrili nadzor za preprečevanje kraj in drugih prekrškov, ki jih pogosto beležijo v tem mestnem predelu. V tem okviru so ustavili sumljivega mladeniča, ki pa je z bramicami in pestmi skušal oddaljiti karabinjerja in se podati v beg. Kljub temu so ga kmalu onesposobili in ga pri priči aretirali pod obtožbo upiranja silam javnega reda. Ugotovili so, da gre za 29-letnega maroškega državljanina brez stalne zaposlitve. Pri kasnejšem pregledu so na njem odkrili videokameru sumljivega izvora. Aparat so začasno zasegli in skušajo ugotoviti, ali je bil ukrazen.

Ovadili vinjena voznika

Patrulje pokrajinskega poveljstva karabinjerjev so pri prometnem nadzoru v raznih mestnih predelih ustavili dva težje vinjena voznika. V bližini Ul. Milana so prestregli 58-letnega Tržačana V.T., na Trgu Europa pa 22-letnega P.M.B. po redu iz Kolumbije sicer pa bivajočega v Trstu. Obema so takoj zasegli voznisko dovoljenje ter ju ovadili sodstvu zaradi vožnje v vinjenem stanju.

DOLINA - Pestro srečanje v dvorani občinskega sveta uvod v Prešernovo proslavo

Odličje prijateljstva in predstavitev knjige

Priznanje za glasbenika Ivana Tavčarja, nato srečanje z bivšim konzulom Jakominom

Desno: Ivan Tavčar.
Levo: nekdanji jugoslovanski konzul Livio Jakomin med govorom v dvorani dolinskega občinskega sveta

FOTODAMJ@N

Veliko število ljudi se je udeležilo srečanja na dolinskem županstvu, kjer so v dvorani občinskega sveta v četrtek zvečer slovesno podelili odličje prijateljstva Ivanu Tavčarju ter predstavili knjigo Livia Jakomina Na meji. Prireditve je povezovala dolinska županja Fulvia premolin, pobuda pa je bila dejansko uvod v osrednjo Prešernovo proslavo, ki bo v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu v nedeljo, 16. decembra.

Na srečanju so podeliли, kot rečeno, odličje prijateljstva glasbeniku Ivanu Tavčarju, to pa je najvišje priznanje, ki ga podljuje Občina Dolina. Tavčar se je rodil 26 marca letos 1940 v Ivanjem Gradu pri Komnu, njegovo življenje pa je že od rane mladosti prepleteno z glasbo, pa naj gre za poklicno ali ljubiteljsko pot, piše med drugim v utemeljiti. Že pri 15 letih je igral trobento v pihalnem orkestru v Svetem, nato je zaradi pomanjkanja dirigentov odšel v zborovodsko šolo v Ljubljani in nadaljeval študij na tamkajšnji Višji pedagoški šoli, poučeval glasbo v osnovnih šolah Divača-Senožeče in Janka Premrla Vojka v Kopru, služboval v glasbeni šoli Sežana in bil dolga leta vplet v produkcijske in programske sheme Radia Koper. Vse to in še kaj je v več kot 70 letih počel Tavčar, bil je pa tudi in predvsem odličen pevec in zborovodja. Dokaz njegove velike strasti so že zgodnjina leta študija, ko se je izpopolnjeval v pihalnem orkestru JNA in pihalnem orkestru Ljudske milice ter hkrati sodeloval v kar štirih pevskih zborih. Kmalu po študiju pa se je Tavčar podal v zborovodske vode in prevzel MoPZ Divača, za tem je vodil MoPZ Koper, ki se je kasneje preimenoval v MoPZ Simon Gregorčič Koper, nato še zbor v Luki Koper. Na kratko je prevzel tudi oktet Škofije in MePZ Jadran iz Milj. Prelomno leto je bilo leto 1976, ko je prevzel vodenje MoPZ Fran Venturini iz Domja, ki ga uspešno vodi še danes. Tavčar je kot zborovodja s številnimi zbori nastopil na vseh revijah Primorska poje in je prejemnik številnih priznanj in plaket, med drugim bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke.

Nekdanjega jugoslovenskega konzula v Trstu Livia Jakomina je županja Premolinova spoznala decembra lani v pobrateni občini Hrpelje-Kozina, kjer je bila ravnokar izšla njegova knjiga na meji. V tej knjigi je namreč še precej napisanega »o naši odprtji meji«, je povedala županja, zato je bilo prav, da spoznajo to publikacijo tudi v dolinskih občinih. Občinstvo je nato tudi radovedno prisluhnilo besedam bivšega konzula, ki je kar stresal iz rokave do godke in lastne spomine. Jakomin je bil konzul v letih 1986-1990, tj. v obdobju, ko je bil že občuten razpad Jugoslavije in je Trst začel spoznavati svoje poslanstvo, ki mu ga narekuje stičišče treh svetov, italijanskega, germanškega in slovenskega. Trst je namreč okno v svet za vse zaledje, je bilo še slišati, o katerem je imela tržaška buržua zija v preteklosti zelo zatočlo mnenje.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Prisrčna, glasbena Prešernova proslava

Klavirske recitale

Popoldan »zvoki knjig in knjige zvokov« so oblikovali gojenci prof. Tamara Ražem in Vladimir Vodopivec

Protagonisti glasbenega popoldneva v Tržaški knjigarni

FOTODAMJ@N

Prešernov teden v Tržaški knjigarni je v četrtek doživel svoj višek s prav posebno, glasbeno naravnano Prešernovo proslavo. Med knjigami in učbeniki se je namreč pojavil črn klavir, na katerega so zaigrali mladi, nadobudni pianisti.

Srečanje, za katerega si je že od decembra prizadevala pianistka in profesorica na Glasbeni matici Tamara Ražem, je bilo namreč priložnost, da so mladi gojenci nastopili pred publiko. Prešernov teden kulture v tržaškem knjižnem hra-

mu pa je bil najprimernejši čas za tovrsten podvig. Glasbeni popoldan med knjižnimi policami so oblikovali pianisti Karin Luin, Max Zuliani, Rok Dolenc in Simon Kravos, vsak od njih pa je zaigral po dve skladbi.

Prireditve je povezoval Vladimir Vodopivec, ki je pred vsakim nastopom postregel s kulturnimi oz. izvirno hudomušnimi mislimi, verzi in anekdotami o Prešernu in Kosovelu.

OBČINA - Med nagrajenci Veronica Moro in Sebastiano Castriotta

Podelili nagrade književnega natečaja za šole ANDE 2013

Tudi Slovinka Veronica Moro in Sebastiano Castriotta sta med dobitniki nagrade na književnem natečaju za šole ANDE 2013, ki je bil letos na temo Mladi v Evropi: kakšna prihodnost? Natečaj je bil namenjen za višje srednje šole in ga je 4. leto zaporedno priredilo tržaško združenje ANDE. Nagradevanje je bilo včeraj v dvorani občinskega sveta, mlade zmagovalce pa so nagradili župan Roberto Cosolini, predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič in občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim. Prvo nagrado je prejela Laura Marone s klasičnega liceja Petrarca, 2. nagrado je prejel Giacomo Ebblin (Oberdan), 3. je bila Ginevra Zelaschi (Dante), 4. Nicola Sandic (Deledda). Posebni nagradi sta prejela Castriotta (licej F. Prešerna) in Giacomo Villanovich (Volta), med nagrajenci pa je bila, kot rečeno, tudi Veronica Moro.

Veronica Moro in Sebastiano Castriotta

Občina Milje praznuje dan slovenske kulture

Danes bo ob 20.30 v gledališču Verdi v Miljah proslava ob slovenskem kulturnem prazniku z naslovom »Beseda glasbe Glasba besed« v organizaciji Občine Milje in Pokrajine Trst. Gost večera bo pesnik Mirroslav Košuta, s katerim se bo pogovarjala Tatjana Rojc. Ob pesniški besedi bodo glasbeni programi, oblikovali Martina Feri, pianistka Paola Chiabudini in harmonikaš Aleksander Ipavec. Letos Občina Milje prvič prireja proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, kar je po številnih kulturnih dogodkih na poti odkrivanja slovenske kulture te uprave dodaten korak k vrednotenju slovenske narodne skupnosti.

Eleonora Abbagnato v Rossettijevi dvorani

Drevi bo v veliki dvorani Rossetti jevega gledališča baletni gala Je suis Eleonora Abbagnato, v katerem bodo poleg italijanske zvezde pariške opere nastopili številni kolegi iz iste in drugih baletnih hiš Nicolas La Riche, Clairemarie Osta, Benjamin Pech, Alice Renavand, Alexandre Gasse, Alessandra Amato in Damiano Mongelli. Spored predvideva klasične in moderne koreografije, med najbolj zanimivimi bo koreografija In the Night Jeroma Robbinsa, v kateri se v plesu prepletajo ljubezenska srečanja šestih plesalcev; točko na Chopinovo glasbo bo v živo spremljala pianistka Enrica Ruggiero. Robbinsov balet zavzema ves drugi del nastopa; v prvem delu se bodo zvrstili Rendez vous Rolanda Petita, In the Middle Somewhat Elevated Willaima Forsythea, Odyssee Nicolasa Le Richea, Le parc Angelina Preljocaja, Sept danses grecques Mauricea Béjarta in Carmen Rolanda Petita.

Knjiga o stoletni kavarni San Marco

V kavarni San Marco bodo danes predstavili knjigo Stelia Vincija o tej znameniti kavarni in njeni že stoletni vlogi prizorišča kulturnega dogajanja v Trstu. Z Vincijem bodo knjigo predstavili avtorji prispevkov v publikaciji in drugi tržaški kulturniki.

Akvareli D. Cecconija

V galeriji Rettori Tribbio (Stari trg 6) bodo danes ob 18. uri odprli razstavo akvarelov Danila Cecconija. Umetnika bo predstavila Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do 21. februarja.

Knjižni prvenec v Ubiku

V knjigarni Ubik v pasazi Tergesteo bodo ob 18. uri predstavili knjigo Manuale di cucina sentimentale. Prvenec Martine Liverani ironično obravnava zgodbo treh prijateljic, ki jih med drugim povezuje zanimanje za dobro hrano.

Igra o Anni Magnani

V palači Cervi Kervischer v Ul. Belleggio 1 bo noč ob 20.30 s ponovitvijo jutri ob 18. uri na sporednu gledališča enodejanka Solo Anna, Gre za monolog o javnem in zasebnem liku Anne Magnani, ikone italijanskega filmskega neorealizma. V monologu Franca D'Alessandra jo pooseblja Linda Vitale, režiserka predstave je Eva Minemar. Zaradi omejenega števila mest je obvezna rezervacija na tel. 347/3629751 ali 340/7832905.

SLOVENIJA TA TEDEN

Vlada na debelem ledu

DARJA KOCBEK

Ledena ujma, kakršne najstarejši prebivalci ne pomnijo in zaradi katere je več deset tisoč državljanov nekaj dni bilo brez električne energije, zaradi katere je tako rekoč popolnoma uničena železniška proga med Ljubljano in Sežano, ujma, ki je povzročila največjo škodo doslej v gozdovih ter na železniškem in elektroenergetskem omrežju (po prvih ocenah na slednjih dveh za najmanj 66 milijonov evrov), je v tem tednu zasenčila prerekanja politikov v vladni koaliciji, pa tudi med koalicijo in opozicijo.

Komaj koga je tako, denimo, zanimala novica, da strokovna komisija med 50 prijavljenimi kandidati ni nala nikogar, ki bi bil primeren, da bi ga lahko predsedniku države predlagala kot kandidata za novega predsednika Komisije za boj proti korupciji.

Ceprav se trimesečni rok za začasno vodenje ministrstva za zdravje in ministrstva za gospodarstvo izteka, je ledena ujma postavila na stranski tir tudi iskanje kandidatov za nova ministra. Celo odločanje ustavnega sodišča o zadržanju izvajanja zakona o davku na ne-premičnine, ki je več kot pol leta v središču pozornosti medijskega poročanja in ima veliko nasprotnikov v različnih interesnih skupinah, je bilo ta tened na stranskem tiru zanimanja javnosti.

V središču zanimanja vseh so bili podatki, koliko ljudi je zaradi žledu brez električne energije in odrezanih od sveta, koliko ljudi je zaradi tega tudi brez pitne vode in ogrevanja, katere ceste so zaprte, koliko šol, lekarn, trgovin in uradov je zaprtih, reportaže in poročila o požrtovalnih gasilcih, vojakih in delavcih elektropodjetij, ki dostavljajo aggregate, čistijo ceste, ljudem vračajo električni tok ter poročila o medsebojni pomoći ljudi na območjih, ki jih je ledena ujma najbolj prizadela.

Vlada je na seji v četrtek obravnavala prvo poročilo o škodi zaradi ledu, ki je zaradi spletja vremenskih okoliščin v najdebelejši uničevalni oklep zavil drevesa, daljnoveže, hiše in železniške tire na Notranjskem in delu Primorske. Minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel je povedal, da je na cestah za 9 milijonov evrov škode, na železniški infrastrukturi za 20 milijonov evrov. Na elektro-distribucijskih daljnovidih so žled in podrta drevesa povzročili za približno 27 milijonov evrov škode, na prenosnih daljnovidih, ki jih upravlja družba Elektro Slovenije (Eles), pa za 10 milijonov evrov. »Zaenkrat zagotavljamo stabilen elektrodistribucijski sistem, razmere pa so resne,« je dejal minister Omerzel. Sanacija sistema bo dolgotrajna, za vzpostavitev prvotnega stanja bo potrebnih več mesecev.

PISMA UREDNIŠTVU

Piščanci, Lajnarji, pa tudi Robida, Cesarij in (spodnji) Ferlugi

V četrtek, 30. januarja, sem prebrala lepo novico, da naj bi Občina Trst, po predlogu predsednika tržaškega občinskega sveta Iztoka Furlaniča in občinskega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Švaba, namestila dvojezične ob vhodih v vas Piščance oziroma zaselek Lajnarje. Nekaj pa bi dodala. Ne smo pozabiti, da je nad Rojanom še zaselek Ferlugi (to niso tisti Ferlugi, ki jih imenujemo tudi Konkonel). Pravzaprav so to Spodnji Ferlugi. Ter še dva druga zaselka, Robida in

Da je škoda v gozdovih tisočletna, pa je ocenil minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan. Po sedanji zelo približni oceni, saj je hoja po gozdu smrtno nevarna in tudi gozdarji ne smejo iti globlje v gozd, je poškodovanih 480.000 hektarov oziroma polovica slovenskih gozdov in zaprtih 6330 kilometrov gozdnih cest, kar je 93 odstotkov vseh. Škoda je že zdaj daleč presegla mejo 0,6 odstotka BND, ki je pogoj za prošnjo za pomoč iz evropskega solidarnostnega sklada, je razložil Židan.

Vlada je v četrtek zagotovila 317.599 evrov za nujno kritje stroškov naravne nesreče iz rezerve republike Slovenije, je pojasnil minister za obrambo Roman Jakič. Finančnega ministra Uroša Čuferja pa je vlada pooblastila za pogovore z Evropsko investicijsko banko (EIB) in Razvojno banko Sveta Evrope o možnosti financiranja ukrepov za odpravo posledic razdejanja, ki sta ga povzročila sneg in žled. Veliko škodo imajo tudi podjetja na najbolj prizadetih območjih, saj so bila zaradi izpada električnega toka prisiljena ustaviti stroje.

Ko bo najhujše mimo, bodo glavno besedo seveda dobili spet politiki. V nekaterih strankah so se že oglašili in nakazali, kako bo tekla razprava. V največji koalicijski stranki, levosredinski pozitivni Sloveniji (PS), so se zavzeli za dopolnitve zakonodaje, ki bo omogočila neomejen angažma prostovoljnih gasilcev, saj so zdaj nekateri s svojimi delodajalcji imeli težave. Da mora biti obsežen večletni sanacijski načrt biti pripravljen na strokovnih ocenah in realnih možnosti in »ne na podlagi instantnih zamisli politikov«, menijo v drugi največji koalicijski stranki socialdemokratih.

V največji opozicijski stranki, desnosredinski SDS, vladi predlagajo, naj pripravi operativni program prestrukturiranja in razvoja v zadnjem desetletju zdesetkane lesne industrije. V preostalih štirih parlamentarnih strankah menijo, da mora država pomagati lastnikom gozdov, podjetja in državljanje davčno razbremeniti, izkupiček enega delovnega dne namestiti za sanacijo posledic ujme.

Državljanji pa zlasti na podlagi izkušenj z neurji in poplavami, ki so v zadnjih letih prizadele različne konce države, vedo, da se bodo všečne oblube politikov zelo hitro spremene v neusmiljen boj z birokracijo, posamezniki in po sistem prve pomoći prizadetim običajno v glavnem deluje, kasnejši ukrepi pa svojo smiselnost v birokratskih labirintih izgubijo ali pa sploh poniknejo.

Cesarji. Lepo bi bilo, ko bi tudi pred temi zaselki postavili tako tablo, drugače bodo nove generacije pozabile, kako se sploh imenujejo ti kraji. Domačinov, ki poznajo tukajšnja slovenska ledinska imena, je načrte vedno manj.

Pa še to v vednost: vas Piščance so domačini imenovali tudi »M'cine« (prebivablec pa je bil M'cinjak).

Magda Slobec

ODPRTA TRIBUNA

Ob letošnjem dnevnu slovenske kulture

IGOR KOMEL

8. februar - dan slovenske kulture - je vedno pristno občuten praznik na naši skupnosti in to je bil tudi še veliko prej, ko je bil pred leti proglašen za državni praznik Republike Slovenije. V moji zavesti pa še vedno ostaja Prešernov dan ... s Prešernovo proslavo.

Ob današnjem dnevu se mi pojava vrsta razmišljaj o plovbi naše kulturne stvarnosti, ki se je v zadnjem letu s težavo izogibala nevarnim črem in pečinam. Bila je »sezona čudežev«, saj se je marsikatera naša organizacija, z nemajhnimi žrtvami in z nabojem preponim s primorsko trmo, izvila iz objema nevarnih valov in srečno priplula v pristan.

V tej nelahki sezoni čudežev se v našem prostoru dogajajo novi čudeži, ki po svoje nam kulturnim delavcem, vlijejo dodatnega elana in tiste prepotrebne vztrajnosti do nadaljnega razvijanja in krepitve naše vsestranske kulturne stvarnosti. V mislih imam otipljive goriške pokazatelje »drugačnega« odnosa mnogih občanov italijanske in furlanske narodnosti v našem mestu do naše skupnosti, drugačnega, »normalnega« odnosa do slovenskega jezika in do sosednje Republike Slovenije. Pri-

ča smo celo v nekaterih krogih »ilegalnemu« kolektivnemu učenju slovenskega jezika ... Prepričan sem, da so ti pokazatelji, ki jih izpostavljam ravno ob Prešernovem prazniku, vzporedno z zgodovinskimi premiki, tudi sad vztrajnega dela slovenskih ustanov, ki so z delom »odprtih vrat« ustvarjale in gradile klimo miroljubnega sožitja ter medsebojnega spoznavanja in soočanja.

Ob letošnjem praznovanju pa naj ne gre v pozabovo dodatni svet čudežev, v katerem smo kot skupnost subjekt. Naš prostor je namreč zmoljel celovečerni film »Zoran, moj nečak idiot« (»Zoran, il mio nipote scemo«), ki se je znal (in nas je znal) predstaviti na italijanski vsedržavni sceni od Benetk pa do Rima. Film je stvarna vizitka našega območja: naravne lepote, večjezičnost, obmejni prostor itd. Za ta čudež gre v prvi vrsti zasluga producentu Igorju Prinčiču, ki je s petletno vztrajnostjo dosegel cilj, da se »Slovenci ne bojimo plovbe po odprtem morju«.

Drugi premik pa je, kako je znal v tej zadnjih mesecih slovenski pisatelj in pesnik Cyril Zlobec osvojiti goriške italijanske kulturne kroge. Postal je prava slovenska kulturna ikona

na, o kateri se obširneje govori. Za sluga temu gre prav oktobrskemu »srečanju z avtorji«, ki sta ga za italijansko in furlansko publiko priredila Kulturni dom in mestna knjižnica BSI iz Gorice ter nedavnemu srečanju v okviru Lions cluba iz Gorice. Ob teh priložnostih je bil naš pesnik deležen pravih ovacij. V načrtu so že nova srečanja z italijanskimi dijaki in študenti.

Ker sem se že dotaknil Cirila Zlobca, naj torej ob praznovanju dneva slovenske kulture 2014 naždravimo z željo, da se v prihodnjem letu uresniči dodaten čudež, oziroma, da mu bo občina Gorica ob njegovi 90-letnici dodelila častno občanstvo. Zlobec je tesno vezan na naš prostor, poleg tega je tudi eden izmed eminentnih prevajalcev italijanskih klasičnih tekstov v slovenski jezik (Dante, Petrarca, Foscolo, Carducci, Ungaretti, Montale, itd.), kar predpostavlja, da je stvaren »ambassador italijanske kulture v Sloveniji«. Tovrstnega »ambassadorja« bi si Gorica med svojimi častnimi občani resnično zaslužila, in to pod horoskopskim znakom ali novega znaka horoskopa ponovnega rokovanja France Prešerna z Dantejem Alighierijem.

ODPRTA TRIBUNA

Aktualnost nove kraške občine

WILMA CAMPANILLI*

V zadnjih tednih smo v slovenskem kot v italijanskem dnevniku neprestano brali o preuredivi krajevnih ustanov. Na vrsti so bili: ukinitve pokrajin, morebitna združenja občin in spet Tržaško metropolitansko mesto. Slednjega so sicer že uradno zavrnili in tudi interpelirani slovenski župani so se od njega odločno ogradili. Slovenski in drugi prebivalci Krasa se bodo vsekakor morali resno soočati s posledicami take preureditve tega ozemlja.

Seveda predstavlja ukinitve ustanove, kjer so bili Slovenci dobro zastopani, nedvomno izgubo tudi delovnih mest, je pa istočasno enkratna priložnost za smotrnejšo spremembo kraškega območja tako, da bo lahko res delovalo enotno. In to pri izbiranju načina upravljanja, zaščite kraške teritoritorialne enkratnosti, koriščenja evropskih in drugih sredstev za krajevne in čezmejne pobude – zadnje dni je bilo govora tudi o ustanovitvi čezmejnega geo-parka po vzorcu parka Karavanke (na Slovenskem je Idrijski geopark edini taksi primer) – in za vrsto ekonomskih podvigov, ki bi bili bolj učinkoviti ob združitvi vseh kraških občin in z istočasnim priključenjem le-tev teh občin krajevnih rajofov na Krasu, Vzhodnega in Zahodnega, ki bi se tako odcepila od ostale Tržaške občine in končno zaživila kot srce Krasa, kateremu tudi pripadata.

Mnogi med bralci Primorskega dnevnika se gotovo spominjajo ljudske pobude za ustanovitev Nove kraške občine, ki se je pričela septembra 2007 na Tržaškem Krasu in predlagala izvedbo

posvetovalnega referendumu, ter se zaključila z oddajo peticije na Deželi 13. julija 2010 s strani Pripravljalnega odbora. Peticija je v bistvu sestavljena na podlagi še obstoječih zakonov in vsebuje združitev občin Repentabor in Zgonik, katerima naj bi se istočasno priključila bodisi Vzhodni kot Zahodni rajon Tržaške občine, in prepušča pa Deželi, po lastni presoji, tudi vključitev občine Devin-Nabrežina. Na ta način bi bilo celotno sedanje pokrajinsko območje končno združeno in upravljano bolj enotno. Ob tem ne bi bilo napočno, ko bi se tudi dolinska in miljska občina združili v obmorsko občino. Na Deželi so nas sicer obvestili, da bodo našo peticijo obravnavali ob priliki preurejevanja krajevnih ustanov. Danes, je čas to dozore!

Naj še dostavimo, da je doberdobski župan Vizintin ravno tako že trikrat predlagal, da bi bilo smiseln tudi na goriškem Krasu postopati enako. Žal pa niso naši politični predstavniki in niti obe krovni organizaciji trezno pomisili, da je bilo že leta 2001 jasno (glej: reforma V. ustavnega naslova) to, na kar smo na nešteto se stankih stalno opozarjali in kar je danes realnost. Čas preureditve krajevnih ustanov je sedaj tu. Take priložnosti ne bomo v naši zamejski stvarnosti dočakali nikoli več in se zato velja resno vprašati, kaj nam taka enkratna zemljepisna združitev lahko pomeni, da se ne bomo kasneje zaman kesali.

*Wilma Campanilli v imenu Pripravljenega odbora za Novo Kraško občino

ZANIMIVOSTI Piranska princeska na beneškem karnevalu

Piransko princesko, ki se je lajni odmevno spustila z zvonika piranske stolnice na Tartiničev trg, je doletela velika čast, da se bo skupaj z delegacijo udeležila znamenitega karnevala v Benetkah konec meseca. Po besedah idejnega očeta spusta Mojmirja Kovača gre za veliko promocijo Pirana, obenem pa napoveduje pestro dogajanje ob vnovičnem spustu princeske v južnem. Spust princeske z zvonika so lani v Piranu organizirali prvič, glas o njem pa je očitno segel v same Benetke, od koder izvira dogodek, poimenovan »volo d' angelo« ali angelov let.

Pri tem dogodku, ki predstavlja enega od vrhuncev beneškega karnevala, pa bo letos sodelovala tudi piranska princeska, ki bo skupaj s Giuseppejem Tartinijem in Tartiničevim mamom na odru sredi Trga Sv. Marka pričakala angela in mu nato izročila vrečko piranske soli. Piransko delegacijo na beneškem karnevalu bo sestavljala tudi ekipa predstavnikov italijanske narodne skupnosti, odetih v oblačila iz 17. in 18. stoletja, torej iz časa skladatelja Tartiniča, ki bo sodelovala tudi v glavnem pustni povorki. Ob tej priložnosti bodo Benešane povabili tudi na obisk Pirana.

Sam spust princeske, s katereim bodo Piran poslali nazaj v čas srednjega veka, pa bo letos trajal kar tri dni, in sicer od 25. do 27. julija. Pri tem bodo posamezni dnevi imeli posebne poudarke. Tako bo prvi dan posvečen zmaju, ki ga je ubil piranski zavetnik Sveti Jurij, sobota pa bo posvečena sami princeski in spustu z zvonika. Vsekakor si bodo organizatorji prizadevali pripraviti še večji dogodek, po katerem bo v prihodnosti Piran postal še bolj znan, je še navedel Kovac.

SSG - Passion de Pressheren v rdečem abonmajske sklopu

Andrej Rozman Roza z osvežujočo distanco o začetkih slovenske narodotvornosti

V obdobje Prešernovih proslav se odlično vključuje predstava Andreja Rozmana Roza Passion de Pressheren, ki z močnim pridihom porogljive, a prijazne ironije in humorja izpostavlja aspekte slovenske »narodotvornosti«, ki so v težnji po vznesenem narodnostenem samopoveljevanju povsem prezrti, kar se dogaja tudi v na pregledne predalčke razdeljeno poznavanje naše književne in splošne zgodovine. Predstavo, ki je nastala v koprodukciji Rozinteatra in KUD Franceta Prešerina in ki je postala slovenska uspešnica, je bila v četrtek, 6. februarja, na sporednu v mali dvorani tržaškega kulturnega doma, in sicer v sklopu rdečega abonmajskega niza Slovenskega stalnega gledališča.

Monokomitragedija, kot predstavo opredeljuje sam avtor, ki v njej nastopa v vseh sedmih vlogah in tudi kot režiser, scenograf in kostumograf, sklepa pa njegov niz petih predstav na temo slovenske identitete. Pravzaprav je Prešernov pasjon večmedijski projekt: obstaja namreč tudi knjižica z Rozmanovim tekstrom v vezani besedi in ilustracijami ter strip Cirila Horjaka. V knjigi in v predstavi Rozman obravnava pesnikov lik in obenem njegov pomen za našo kulturo z osvežujočo distanco od mitologiziranega prikaza rojevanja slovenske narodne zavesti: Prešeren je naslikan v svoji vsakdanji človečnosti, s pogostimi obiski v gostilnah in tudi z nadlegovanjem prikupnih natakaric vred; z osvetlitvijo realnih aspektov te danje stvarnosti se v drugačni, za ne-

Andrej Rozman
Roza v
monokomitragediji
Passion de
Pressheren
predstovi na održi
SSG v Trstu

FOTO DAMJ@N

strokovnjake novi luči prikazujejo tudi drugi protagonisti tedanjega narodnostenega prebujevanja: Prešernov prijatelj in svetovalec Matija Čop, »če na rodu« Janez Bleiweis, pesnik Jovan Vesel Koseski, ki je »dobil prvo nagrado občinstva, a je bil kasneje po odločitvi strokovne žirije popolnoma diskvalificiran«, kot ga opisuje sam Rozman in še krčmarica Zalka Dolenc, ki je navdihnila Povodnega moža. Nekaj pomembnih prizorov ima v predstavi vedena tudi pesnikova mati, katere lik dodatno postavlja v stvarni, realistični

okvir tako pesnikovo življenje kot njeno ustvarjanje, katerega pomembnost Rozmanov distancirani pogled nikakor ne zmanjuje.

Po res dolgem finalnem aplavzu sodeč, je bila predstava Andreja Rozmana Roza zelo všeč tudi gledalcem v tržaškem Kulturnem domu. (bov)

RAZSTAVA - Odprtje v ponedeljek Trine Jasne Merkù v Bambičevi galeriji

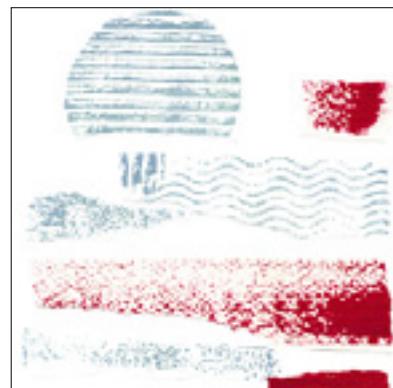
V ponedeljek, 10. februarja bo ob 18. uri v Bambičevi galeriji pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah odprtje samostojne razstave ilustracij in slik Jasne Merkù z naslovom Trine. Umetnico bo predstavil kustos Denis Volk, za glasbeni intermezzo v sodelovanju z Glasbeno matico bo poskrbel kitarist Francesco Cenci. Razstava bo na ogled do 28. februarja z ponedeljka do petka med 10. in 13. oz. 17. in 19. uro ali po predhodnem dogovoru.

Jasna Merkù (1958, Trst) je diplomirala iz grafičnega oblikovanja na Univerzi v Urbini, magistrski študij vizualnih komunikacij pa je zaključila na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Izpopolnjevala se je tudi v kiparstvu in keramiki. Piše o umetnosti in razstavah, ustvarja in ilustrira, o umetnosti tudi poučuje. Je predsednica Kulturnega društva za umetnost KONS. Živi na Opčinah.

Kot je napisal Denis Volk v predstavitevem listu, je njena ustvarjalnost zelo raznolika, posamezna likovna področja se prepletajo. Zajema slikarstvo, grafiko, med važnejšimi pa sta ilustracija in kolaž, ki prevladuje tudi v tokratni predstavitvi.

Umetnica je ilustrirala številne knjige, ustvarjala je tudi za časopise. Kolaž uporabi kot del ilustracije ali pa je samostojna umetnina. V kolažu pogosto raziskuje medije, materiale ter likovno površino in prostor. Dvodimenzionalno površino skuša razgibati z izboklinami in vbočkinami ali s plastenjem in jo reliefno razširiti v prostor.

Uporablja lističe različnih tekstur in barv. Različne teksture površin, široka paraleta barv in vzorcev, pa tudi delci, robovi in niti, ki ponekod štrlijo v prostor, pri-

spevajo k dinamičnosti. Lepljeno pogosto dopolnjuje z barvo. Ustvarjeni prizori so sicer abstraktnej, a večkrat spominjajo na krajino in različne tekture površin prispevajo k dinamičnosti.

Najdemo nekoliko podobnosti s kolaži Jagode Buić, ki smo jih lahko nedavno spoznali v tržaškem muzeju Revoltella. Obema umetnicama je uspelo razgibati površino do te mere, da seže v prostor kot kip, obe imata afiniteto do ustvarjanja s tekstilom in lepita tudi materiale, ki jih pripravita sami. Kolaži Jagode Buić so veliki, monumentalni, temnih barv, načrtovani in abstraktnej, pogosto geometrijsko natančni, skoraj distancirani od gledalca. Nasprotno so kolaži Jasne Merkù lahkonješji, bolj spontani, živobarvni, prostih form, skoraj improvizirani, vendar prefinjeni in polni podrobnosti, zaradi manjših formatov pa tudi dostopnejši. Spominjajo na stare miniature, ki gledalca vabijo, da se jim približa in z njimi vzpostavi intimno bližino. Odsevajo ustvarjalkin življenjski slog, optimistični karakter, interesne in celo razpoloženje.

TOMIZZEV DUH Zrcalce, zrcalce na steni

MILAN RAKOVAC

Ma je lepo biti lep! Frajer, cooler, chiler, kot žvrgolijo moji vnuki. Fizična lepota je predpogoj uspeha, posebno tisti, ki imajo opravka z javnostmi. Mi takoj po ex-YU se nimamo kaj pritoževati: hrvaški premier Zoran Milanović kot lik iz filmov Sergija Leoneja skaklja s tankete (»patrija«, seveda). Srbski podpredsednik Aleksandar Vučić iz vojvodinskih snežnih zametov osebno rešuje otroka, celotna akcija zastane, da se on na herojsko prebije do helikopterja. Alenki Bratušek pa, bogme, ni treba drugega, kot prekrizati noge v rdečem mini krilu na koncertu Pinkotov ...Pomemben je spektakel, videz, vtis, zunanjost, domiselnost, šarm, forma: vsebina je stvar preteklosti.

Berlusconi je nemara zgolj nedolžna paradigma in primogenitus novodobnih Narcisov: nedolžna, pravim, in otročja. Tip ne igra, si ne prizadeva, se ne pretvarja: on je resnično zaljubljen vase. Z vsemi svojimi liftingi, botoksi, tipeji, zobali in potenco, s katero se tolazi v sedeminsedemsetem letu življenja, ta človek res verjame, da je zakone treba pisati po njegovi meri, ali pa ti zanje veljajo. Berlusconi je prvi ozaveščeni kriptoefvaledec nove dobe.

Piarovci, spin doktorji, »estetski kirurgi in medijski slepilci danes delajo čudež: ljubijo papagaje in opice med nami, papagaji in opice ljubijo njih. TV-kamera ali katerikoli objektiv, ki bulji vate je postala 11. božja zapoved (roko na srce, zapovedi je bilo 20, ker je Mojzesu v onem filmu ena plošča padla iz rok in se razbila ...): bodi lep in mlad! Ko te na muho vzamejo televizijske arkebuze, se tudi sam rezši, ves sproščen, prešeren in duhovit; važno je ugajati množici. Oh, in kako lepo je, ko te vržejo na fejsbus in te zasujejo všečki in smeškoti! Kot bi se Fel-

MLADIKA - 42. literarni natečaj

Zmagovalke

Vse nagrade, po 3 za prozo in poezijo, ženskam

Aleksandre Panič, Okus spominov Neža Kravos, Petek trinajstega Tamare Matevc in Cimet Uršule Vratuša Globočnik.

POEZIJA

Prvo nagrado prejme ciklus pesmi brez naslova, ki je prispel pod gesлом Marjetka. Očarljiva izpoved, v kateri lirske subjekte vzposeja dogajanje v naravi z vzgibi lastne notranjosti in vzpostavlja neko ravnovesje med obema svetovoma. Rimeti je harmonično uravnotežen in metaforika zelo izvirna. Avtorica je Ana Balantič iz Idrije.

Drugo nagrado prejme ciklus pesmi, ki je prispel pod šifro 1879. V pesmih so zajeta temeljna nerazrešljiva vprašanja človeka. Lirske subjekte tava med razumom in srcem, med imanenco in trascendenco. Avtorica je Veronika Kranjc iz Ljubljane.

Tretjo nagrado prejme cikel Svetloba letnih časov, ki je prispel pod pseudonimom Lučka. Opisi iz narave se spajajo z notranjim razpoloženjem. Pesnica preseneča s posrečeno metaforiko. Avtorica je Andrejka Jereb iz Idrije.

Komisija priporoča za objavo še cikel pesmi Stvarjenje Sare Remžgar iz Ljubljane, pesmi Ivane Vatovec iz Brežic, pesmi Metke Kacin Beltrame iz Trsta in cikel Bosa potujem Marije Sedivy iz Gorjne Radgone.

Podelitev nagrad bo v ponedeljek, 10. februarja, ob 20.00 na Prešernovi proslavi Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva ulica 3, Trst.

linijevi, Benignijevi in Chaplinovi groteski liki vselili v naše duše: postajamo mračni klovni, ki se jim nihče ne smeje.

O tem govoridi bridki esej filozofinje Renate Salecl v Delu: »Francoski psihoanalitik Michel Schneider v novi knjigi Miroirs des princes (Ogleđala princev) pokaže, kako sodobni politiki uporabljajo kot svoja ogledala medije in javno mnenje ter upajo, da bo podoba, ki jo oblikujejo, čim bolj privlačna in občudovana. Inflacija informacij o zasebnem življenju politikov, medijsko prikazovanje njihovih športnih teles in utrinkov iz vsakdanjega življenja niso namenjeni drugemu, kot da prikrijejo dejstvo, da se za serijo podob in odsevov v ogledalih skriva predvsem popolno pomanjkanje političnih idej. Oblikovanje lepih podob ima seveda še eno nalogo: prekrije dejstvo, da ljudi na oblasti danes zanima predvsem ohranjanje osebnih interesov in monopolov skupine, ki ji pripada. To velja tako za stranke na levem kot na desnem političnem polu.«

Berlusconi je nemara zgolj nedolžna paradigma in primogenitus novodobnih Narcisov: nedolžna, pravim, in otročja. Tip ne igra, si ne prizadeva, se ne pretvarja: on je resnično zaljubljen vase. Z vsemi svojimi liftingi, botoksi, tipeji, zobali in potenco, s katero se tolazi v sedeminsedemsetem letu življenja, ta človek res verjame, da je zakone treba pisati po njegovi meri, ali pa ti zanje veljajo. Berlusconi je prvi ozaveščeni kriptoefvaledec nove dobe.

Rez s skalpelom, pravi nevroestetski kirurški posegi! Utegne nas od znotraj polepšati, če v nas razen brezupne puščave, v kateri se zrcali homo virtualis, sploh še kaj obstaja ... »Zrcalce, zrcalce na steni«, zapiše Saleclova.

Pero, iera sempre bel esser bel, po! Kad san bija mladič, pak doša h didu i noni i dela kako trda težačina, i poglediva divoujke, ča hi ni bilo lipših nider-mai nego u Štifaniči: Nešta, Nita, Veneranda, Jolanda, Mia... Did Jure bi mi reka, tič muoj, ne rabi da je ni prava, ni pametna, ni delavnica – basta che la xe bella! Pak bin se prčja kako zagrebački frajer, ma nis ima uni mot ča i Tuoni Tončičov, ča je uša ča i finija valje u Auštraliji; ma priči Gary Cooper. Jieno san kapija: ni do-

sti samo biti lip, moraš imati mot!

Videz je, kot bi vase zaljubljene »avtoritete« verjele, da so preliščile portret Doriane Graye, lik iz romana Oscara Wilde, ki ostaja večno mlad, medtem ko se njegova slika stara namesto njega. V orbito spuščajo nauke:

»Običajno so opozorila, da v življenju nič ne pride samo od sebe, začinjena še s spodbudami, da morajo mladi trdo delati, če hočejo kaj doseči. Lenin in Tito sta mladim govorila: 'Učite se! Učite se!', zdaj pa politiki velikokrat govorijo: 'Delajte! Delajte!'...

Zaklinjanje k delu je v časih postindustrijskega kapitalizma eden največjih absurdov. Ob množicah ljudi, ki nimajo dela, in ob še večji množici tistih, ki delo sicer imajo, so pa zanj mizerno plačani, ie več kot cinično postavljati delo kot ideal...«

Zato bodimo mladi in lepi, ni važno kako se počutimo in kako živimo. Tudi sam to poskušam, neuspešno seveda. Zagabim se sam sebi, ko v supermarketu odstopim plastično embalažo urejenemu gospodu na berglah, ki se mi vlijudno nasmegne: s prodajo si bo mora lahkovo privoščil kavo, sam pa si za hip domišljam, da sem storil dobro delce. Faj, ta milostna in »velikodusna« gesta vprav pomaga vzdrževati opice in pačage nad nami!

Dorian Gray opazuje svoj propad v odsevu svojega obraza, potem raztriga sliko in konča svoje življenje: to je najmanj kar človek lahko naredi zase in svojega bližnjega, če si česa drugega že ne upa. Zato, res lepi in res mladi, ko vidite lepe in mlade starce, vedite, da so to zgolj gerontokratski spački katerih mest je v preteklosti. Na deponiji zgodovine.

SODSTVO - Zaradi odstranitve sodnih pečatov v Dolini Susa

Grillo tvega devet mesecov zapora

Vodja G5Z preiskovan tudi zaradi ščuvanja vojakov k nepokorščini

RIM - Vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo tvega obsodbo na devet mesecov zapora zaradi odstranitve sodnih pečatov. To kazen sta zanj zahtevala javna tožilca iz Turina Antonio Rinaudo in Andrea Paladino ob koncu procesa, na katerem je Grillo skupno z 21 drugimi osebami obtožen, da je 5. decembra 2010 med demonstracijo proti hitri železnici v Dolini Suse v Piemantu protizakonito vdrl v kolib, ki so jo protestniki demonstrativno postavili in so jo sodne oblasti zaseglo.

Kot je prišlo na dan na procesu, je poveljnik karabinjerjev iz Suse Grilla predhodno posvaril pred kršenjem zakona, a je vodja Gibanja petih zvezd kljub temu vdrl v kolib ter naposled prišel iz nje s sklenjenima rokama, kakor da bi mu nataknili lisice. Spremljal ga je voditelj protestnikov proti hitri železnici Alberto Perino, za kate-

Beppe Grillo

ARHIV/PD

rega sta javna tožilca iz Turina včeraj predlagala enako kazen kot za Grilla.

ČLOVEŠKE PRAVICE - Potrditi ga mora senat

Poslanci sprejeli odlok o razbremenitvi zaporov

RIM - Poslanska zbornica je sprejela zakonski odlok o razbremenitvi prepolnih zaporov. Za odlok, na katerega je vrla Enrica Lette uspešno vezala glasovanje o zaupnici, je glasovalo 296 poslancev, proti pa 183. Do 21. februarja mora odlok potrditi še senat.

Predsednica parlamentarne komisije za pravosodje Donatella Ferranti je izglasovanje zakona, po katerem naj bi izpuštili 3000 zapornikov, označila za posmemben korak v smeri zagotavljanja bolj humanih pogojev za zapornike. Zakon med drugim predvideva tudi pogostejšo uporabo elektronskih zapestnic pri obsojenih, ki kazen prestajajo v hišnem priporu, izgon kot alternativo zaporni kazni za tujce ter državno garancijo za pravice zapornikov. Zagotavljanje teh bo nadziral tričlanski kolegij neodvisnih strokovnjaka.

kov s petletnim mandatom, ki bo prav tako vsako leto parlamentu poročal o razmerah v zaporih.

Nasprotovanje ukrepom so pred glasovanjem v Rimu v četrtek izrazili privrženci Severne lige, ki so nosili plakate, na katerih je pisalo »Zločince za rešetke!«.

Letta je sicer pred dnevi zagotovil, da izpustitev zapornikov ne bo predstavljala nikakrsne nevarnosti za državljan. Premier prav tako zavrača očitke opozicije, da gre pri tem za »poput« zapornikom. »O vsakem znižanju kazni bo odločal sodnik, nič se ne bo zgodilo avtomatsko,« dejal.

Italija se sooča z najhujšo prenatrpanostjo zaporov v celotni Evropski uniji. Zaporno kazen v zapornih, namenjenih za 48.000 ljudi, prestaja kar 62.000 zapornikov. K reševanju tega problema je Italijo pozvalo tudi evropsko sodišče.

Sicer pa se je včerajšnji dan za Grilla ocitno rodil pod nesrečno zvezdo, vsaj kar zadeva njegove odnose s sodstvom. Včeraj se je namreč razvedelo, da so proti njemu uvelda preiskavo kar tri javna tožilstva (iz Rima, Bergama in Terama) zaradi suma, da je pripadnike oboroženih sil ščival k nespoštovanju zakonov. Gre za dogodek, ki se je pripetil lanskega 10. decembra, ko so se v Turinu in drugod po Italiji odvijali protesti t. i. Forconov. Tedaj je namreč Grillo naslovil na polvjeljne karabinjerje Leonardo Galittelli, policije Alessandra Pansa in vojske Claudia Graziana pismo, v katerem jih je pozival, naj ne varujejo več »politične kaste«.

Vodjo Gibanja petih zvezd je zaradi tega pisma prijavil sodnim oblastem koordinator mladih demokratov Fausto Raciti. Grillo naj bi tvegal od enega do petih let zapora.

Ne bo smrtne kazni za italijanska marinca

RIM - Italijanska marinca Massimiliano Latorre in Salvatore Girone v Indiji ne tvegata smrtne kazni. Novico je sinoč objavilo italijansko notranje ministrstvo na osnovi informacij, ki jih je italijanski vladi posredovala indijska. Sicer pa bo uradno obtožnico pristojno sodišče objavilo v pondeljek. Latorre in Girone sta pred dvema letoma med varovanjem tovorne ladje ubila indijska ribiča, misleč, da gre za pirata.

Vannoniju bodo sodili

TURIN - Izumitelj sporne metode Stamina za zdravljenje nevrolegenerativnih in drugih bolezni Davide Vannoni se bo moral spet zagovarjati pred sodniki. Sodnik za predhodne preiskave v Turinu je namreč včeraj odredil sojenje zaradi poskušanja goljufije na račun Dežeje Piemont.

ITALIJA V TUJEM TISKU

Globalni podjetnik odnesel Fiat v ZDA

SERGIJ PREMRU

»Globalni podjetnik« - tako piše *Le Monde* o Sergiu Marchionneju, prvem človeku turinskega Fiata, točneje, bivšega turinskega Fiata, danes pa nove multinacionalne Fiat Chrysler Automobiles (FCA). Pariški popoldnevnik obnavlja življenjsko zgodbo 62-letnega Marchionneja, sina karabinjerja iz Abrucev (v dopisu pa ne omenjajo matere iz Istre, kjer je oče služboval pred vojno). Sredi 60-ih let prejšnjega stoletja se je družina izselila v Kanado, kjer je Marchionne diplomiral najprej iz prava, potem iz menedžerstva in študiral tudi filozofijo.

Danes je najbolj poznani italijanski menedžer in o njem pravijo, da zahteva od vodilnih v podjetju, da so na delu 24 ur na dan, da spi samo na letalu in da ima 90 črnih puloverjev v svojih hišah v Švici, Italiji in ZDA. »Od-krikil« ga je Umberto Agnelli, brat bolj znanega Giannija, pred desetimi leti, ko je Fiat izgubljal dva milijona evrov na dan. Prvi poteki sta bili povisek plače 30 evrov mesečno za delavce in popolna prenovitev vodilnih kadrov. S prevzemom ameriškega Chrysleja in z nastankom multinacionalnega podjetja FCA se postavlja vprašanje, ali bodo sploh nadaljevali s proizvodnjo avtomobilov v Italiji. Marchionne vselej trdi, da ne namerava zapreti nobene od šestih italijanskih obratov, v resnici pa, je zaključek pariškega *Le Monde*, »se je enfant prodige podal v ZDA z italijanskim Fiatom pod pazduh«.

Italija je dejela največje lepote, vendar se to dejstvo včasih lahko sprevrže proti kulturnim in predvsem filmskim ustvarjalcem. Gre za srž ocene brazilskega *O Estado de S. Paulo*, ki seveda piše o nedavnom filmu »La grande bellezza« režiserja Paola Sorrentina s Tonijem Servillom v glavnih vlogah. Kljub svoji dramatičnosti, italijanski filmi izpadajo tudi kot turistična reklama, čeprav prikazujejo moralno krizo, ki ne prikriva zavidanja vreden italijanski življenjski slog kljub značilni »doce crise«, sladki krizi dežele, ki je zaslovela s svojo »dolce vita«. To se je dogajalo že s Fellinijem in z Antonijem filmi, katerih protagonisti so bili sicer pogubljeni, vendar zelo elegantno, piše dnevnik iz brazilske metropole. V filmu Rim izpade še preveč šarmantan, kar režiser spremeno izkorističa kot scenografijo dogajanja okrog ciničnega in dekadentnega protagonista. Se največja hiba filma pa je, po mnenju časopisa, njegova izredna dolžina, saj trajata kar 142 minut. Morda se režiser ni znal odločiti za reze med preveč lepimi scenami, meni brazilski filmski kritik.

Pri brskanju po spletu v iskanju prispevkov v tujih medijih, v katerih je govor o Italiji in tudi o naših krajinah, se mi je tokrat prikazal *The New York Times*, točneje njegova nedeljska književna revija z naslovom »In the Grip of Madness - 'Trieste' by Dasa Drndić«, to se pravi V primežu norosti - 'Trst' Daše Drndić. V prestižnem newyorškem magazinu tako predstavljajo roman hrvaške pisateljice z originalnim naslovom *Sonnenschein* (naslov je isti tudi v slovenskem prevodu iz leta 2009), za katerega je Drndićeva lani prejela nagrado za najboljši tuj roman preveden v angleščino, ki ga podeljuje britanski dnevnik *The Independent*. Gre za opis ene od največjih strahot preganjanja Judov za časa nacifašizma, in sicer odvzemanja otrok, ki so jih dodeljevali »čistokrvnim družinam«. Med drugim gre za ostro odsodbo vseh tistih, ki so se po holokavstu izgovarjali, češ »saj nismo vedeli...« piše ugledna književna revija *New York Timesa*.

ZLATO
(999,99 %) za kg
29.860,42 +169,96

SOD NAFTE
(159 litrov)
108,94 \$ +1,63

EVRO
1,3574 \$ +0,60

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
7. februarja, 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	7. 2.	6. 2.
ameriški dolar	1,3574	1,3495	
japonski jen	138,79	136,93	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,503	27,525	
danska krona	7,4623	7,4620	
britanski funt	0,83140	0,82875	
madžarski forint	308,81	307,48	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1875	4,1880	
romunski lev	4,4825	4,4705	
švedska krona	8,4120	8,7883	
švicarski frank	1,2237	1,2224	
norveška kron	8,4120	8,4000	
hрvaška kuna	7,6495	7,6505	
ruski rubel	47,1200	46,9900	
turška lira	3,0162	3,0043	
avstralski dolar	1,5178	1,5051	
brazilski real	3,2395	3,2431	
kanadski dolar	1,5025	1,4925	
kitajska juan	8,2310	8,1770	
indijska rupija	84,7270	84,2358	
mehiški peso	18,1125	17,8802	
južnoafriški rand	15,0675	15,0390	

BANKE - Intesa Sanpaolo in Unicredit

Slabe terjatve na poseben sklad

RIM - Osrednji italijanski bančni skupini, Intesa Sanpaolo in Unicredit, sta z ameriškim vlagateljem KKR začeli predhodne pogovore o vzpostavitvi skладa, na katerega bi prenesli del slabih posojil, pravijo neuradni viri blizu pogovorov. Banki bi na ta način lahko očistili svoje bilance in lažje prestali skrbni pregled Evropske centralne banke (ECB).

Kot piše časnik *La Repubblica*, je eden od virov v četrtek dejal, da bi banki in vlagatelj sklad vzpostavili skupaj. A o številkah o posojilih še ni bilo govora, prav tako naj še ne bi prišlo do izmenjave dokumentov. Drugi neimenovani vir je medtem pojasmnil, da bi se na sklad preneslo predvsem t. i. prestrukturirana posojila, ki so že bila predmet pogajanj. Konec septembra je imela Intesa takšnih posojil za 2,5 milijarde evrov, Unicredit pa za 8,5 milijarde evrov.

La Repubblica poroča, da bi KKR vložil kapital v sklad, banki pa bi imeli v njem manjšinska deleža, ki bi jima omogočila odstranitev posojil iz konso-

lidiranih bilanc. KKR bi na ta način, ko bi prišlo do okrevanja italijanskega gospodarstva, unovčil dobiček.

Taeden je bilo sicer neuradno slišati že tudi, da Intesa zaradi slabih posojil pripravlja načrt za vzpostavitev interne slabe banke. Unicredit pa je medtem uradno napovedala prodajo svežnjih slabih posojil zasebnemu skladu. Ta banka je tak posel sklenila že decembra.

Obseg posojil, za katere je težko verjetno, da bodo kdaj poplačana, je v Italiji dosegel že 150 milijard evrov, krepil pa naj bi se vse do leta 2016.

Italija pri sanaciji bank zaostaja za Španijo in Irsko, opozarjajo analitiki, slaba posojila pa zdaj banke močno stiskajo za vrat. ECB je namreč novembra začela skrben pregled 124 bank v EU. Cilj stresnih testov je ugotoviti, kako odporne so banke na morebitne prihodnje krize, rezultati pregleda pa bodo objavljeni oktobra. Novembra bo nato ECB prevzela vlogo enotnega nadzornika bank v evropskem območju, ki ga predvira deva prvi steber bančne unije.

GORICA - Lanski obračun finančne straže

Izsledili 34 utajevalcev in 189 delavcev na črno

Vrh goriške finančne straže

BUMBACA

Odkrivanje sive ekonomije, davčnih goljufij in čezmejnega davčnega utajevanja, ob tem pa še boj proti ponarejanju tekstilnih in drugih proizvodov ter preprečevanje potrate javnega denarja. To so glavna področja, na katerih je v minulem letu delalo goriško poveljstvo finančne straže, ki je v dvanajstih mesecih izvedlo 396 davčnih inšpekcijskih ter pregledalo 5.134 blagajniških računov, faktur in vozil.

Med temi dejavnostmi - je včeraj navedel goriški poveljnik finančne straže Fabio Cedola - so odkrili 310 kršitev, 63 milijonov evrov neprijavljenih obdavčljivih vsot in nad štiri milijone evrov utajenega davka na dodano vrednost (IVA). V okviru preiskav so finančni stražniki odkrili za skupno en milijon evrov neprijavljenih prihodkov in za 51 milijonov prikritih stroškov. Agencija za prihodke je finančna straža predlagala odvzem licence šestnajstim trgovinam in lokalom, ki niso izdajali blagajniških računov oz. so v blagajno vtipkali manjše zneske, 24 ljudi pa je prijavila sodnim oblastem zaradi kaznivih dejanj s področja davkov. V enem letu so podali 81 predlogov za zaseg premoženja v skupni vrednosti treh milijonov evrov.

»Posebno pozornost smo namenili sivi ekonomiji. Odkrili smo 34 davčnih utajevalcev, ki niso državi prijavili ničesar ali le manjši del svojih dohodkov in premoženja. Skupno so prikrali 56 milijonov evrov obdavčljivih vsot. Odkrili smo tudi 189 delavcev na črno oz. delavcev, ki so bili nepravilno zaposleni,« je povedal Cedola in dodal, da je 46 ljudi povrnilo svoje davčne dolgove za skupnih devet milijonov evrov, še preden je posredovala Agencija za prihodke.

Finančna straža je v minulem letu nadzirala tudi delovanje različnih tujih podjetij - predvsem ladjedelnih tehnarskih - , ki so delovala v Italiji. »Več podjetij je registriranih v tujini izključno zato, da bi se izognilo plačevanju davkov,« je povedal Cedola. V tem okviru so finančni stražniki opravili šest kontrol in odkrili za preko 13 milijonov neprijavljenih dohodkov, poldrugi milijon utajenega davka na dodano vrednost in 173 delavcev iz držav izven EU, pri zaposlitvi katerih je prišlo do kršitve zakonodaje.

»Vse bolj intenzivno je tudi delo, ki ga opravljamo za zagotavljanje pravilne uporabe javnega denarja. V času krize,

ko imajo uprave manj sredstev za storitve, ki jih nudijo občanom, je to še bolj pomembno,« je poudaril poveljnik finančne straže, ki je lani na tem področju vodila preiskavo »Coffee break«, v okviru katere je bil za osem gradbenih podjetnikov iz FJK in Veneta odrejen hišni pripor, 132 ljudi pa je bilo prijavljeno zaradi kaznivega dejanja goljufije v škodo države pri postopkih javnega načrtovanja. Poimenovanje operacije, ki namiguje na pavzo za kavo, ni naključno, saj so preiskovalci ugotovili, da so se ravno v sklopu podobnih neformalnih srečanj predstavniki gradbenih podjetij srečevali in snovali goljufije pri javnih razpisih za gradbena dela.

Finančna straža je dalje ovadila osemnajst ljudi, ki so koristili olajšave za zdravstvene in druge storitve, čeprav do njih niso imeli pravice, na področju preprečevanja ponarejanja italijanskih izdelkov - predvsem oblačil - pa je osebje poveljstva zaseglo 50.000 artiklov. Sedemnajst ljudi so ovadili zaradi goljufivega stečaja, tri osebe pa zaradi preprodaje marija. Zasegli so večjo količino prepovedanih opojnih substanc, med katerimi je bilo 195 rastlini indijske konoplje. (Ale)

GORICA - Ovadba zaradi strupenih odpadkov

Prevažala akumulatorje brez ustreznih dovoljenj

Karabinjerji goriškega poveljstva so v minulih dneh ovadili sodnim oblastem dva madžarska državljan, ki sta prevzala nevarne odpadke brez ustreznih dovoljenj. 48-letnega K.K. in 28-letnega L.K. so karabinjerji ustavili v Tržaški ulici. Moška, ki za sabo še nista imela nobene ovadbe, sta se s kombijem znamke Fiat dobljali peljalo po Tržaški ulici v smeri Štandreškega krožišča. Po vsej verjetnosti sta bila namenjena v Slovenijo, pred prečkanjem meje pa sta naletela na patrolu.

Karabinjerjem sta Madžara izročila osebna dokumenta in prometno dovoljenje, na vprašanje, kaj prevažata v prtljažniku, pa nista odgovorila prepričljivo. Poznalo se jima je, da sta napeta, zato so karabinjerji pregledali kombi in v njem našli 31 odraženih avtomobilskih akumulatorjev. Madžara nista imela dovoljenja za prevažanje strupenih odpadkov, zato so karabinjerji tovor zasegli, moška pa so prijavili sodnim oblastem. Izvor tovora še preverjajo. Še večje število odraženih akumulatorjev so v noči s sredo na četrtek zasegli goriški policisti. V bližini cestinske postaje pri Moščenicah so ustavili 21-letnega romunskega državljan, ki je v furgonu skrival 178 odraženih akumulatorjev za avtomobile, motorje in tovornjake. (Ale)

Zaseženi akumulatorji v kombiju

TRŽIČ - Danes Azbest nerešen problem

V konferenčni dvorani občinske knjižnice v Tržiču bo danes ob 16. urji javno srečanje na temo zdravstvenih in pravnih vidikov, povezanih s še vedno zelo aktualno problematiko azbesta. Poudarek bo na odskodninah, pri čemer bodo italijansko prakso primerjali z ameriško. Posvet prireja Asbestos Personal Injury Network (APIN) s pokroviteljstvom tržiške občine. Predavatelji bodo predsednik APIN-a Nicola Carabellese, funkcionarja za področje preventive in varnosti na delu pri tržaškem in goriškem zdravstvenem podjetju, Valentino Patussi in Luigi Finotto, dalje novinar Roberto Covaz in odvetnik Pierpaolo Petruzzelli. Nastopila bosta še državna tožilka iz Gorice Caterina Ajello in državni tožilec iz Turina Raffaele Guariniello, ki bo bila problematika azbesta obravnavana v luči kazenskega zakonika.

Asbestos Personal Injury Network je organizacija, ki se posveča žrtvam azbesta - tako obolelim zaradi izpostavljenosti strupenim vlaknom kakor tudi njihovim družinam, na primer vdovam in dedičem, ki jim nudijo zdravstveno in pravno asistenco. V stiku je s sorodnimi organizacijami v Evropi in zunaj nje ter zastopa interese žrtv azbesta tako pred zavodom INAIL kot tudi pred sodnimi oblastmi.

Pred dvema letoma so zabeležili upad ronškega prebivalstva. Po samo enem letu pa ima demografski podatek spet pozitivni predznak.

Ronke za las niso dosegle praga 12 tisoč prebivalcev. Iz podatkov, ki jih je posredoval matični urad - vodi ga Corrado Basso -, izhaja, da je 31. decembra lani v občini živelj 11.980 oseb, od tega 5.806 moških in 6.174 žensk; leto prej jih je bilo 11.932. Naraslo je tudi število tujih državljanov: leta 2012 jih je bilo 687, lani pa 751 (6,2% prebivalstva), od tega 362 žensk in 389 moških. Družin z bivalščem v občini je skupno 5.566 - enajst manj kot leto prej -, v 389 družinah je vsaj en tujec. Na občinskem ozemlju so dalje našteli pet brezdomcev. Tuji državljanji zastopajo 56 držav - tri države več kot leto prej. Največ je Romunov (199, od tega 95 moških in 104 žensk), ki so povečni zaposleni v gradbeništvu ali na področju oskrbe. Sledi jim 59 Hrvatov, 50 Albancev, 26 Senegalcev in 17 Kitajcev; Angola, Egipt, Japonska, Gružija, Malezija, Mehika in Dominikanska republika lahko računajo na le enega predstavnika. Porast števila tujih državljanov je posledica globaliziranega sveta, ki pa postavlja občinsko upravo pred zahtevne izzive. S ciljem integracije v krajevne okolje jih ponujajo socialne storitve, množijo se tudi tečaji italijanskega jezika.

V lanskem letu so našteli 81 rojstev, dva Rončana sta bila rojena v tujini. Smrti je bilo skupno 128 (62 moških in 66 žensk). Porok je bilo 31; osemnajst jih je bilo sklenjenih s civilnim obredom, trinajst v cerkvi. Novih vpisov pri matičnem uradu je bilo lani 551 (268 moških in 283 žensk), od tega 159 tujcev (79 moških in 80 žensk). Ronke pa je zapustilo 456 oseb (230 moških in 226 žensk), od tega 109 tujcev (55 moških in 54 žensk). Saldo je torej pozitiven (48) tudi po zaslugu tujih državljanov.

KRMIN - Sporno odlagališče

Kdo bo plačal?

Ohranjanje deponije naj bi nas stalo okrog 600.000 evrov letno

Odlagališče v kraju Pecol dei lupi je treba čim prej dokončno zapreti in sanirati, občine pa bi morale spodbujati občane k bolj vestnemu sortirjanju. V to so prepričani predstavniki okoljevarstvenega združenja WWF, ki so se vključili v razpravo o deponiji v krminski občini. Le-to so zaprli že leta 2010, nato pa se je izkazalo, da je bilo v nej še nekaj prostora za odpadke. Podjetje Isonzina Ambiente in nekateri župani menjijo, da bi bilo treba deponijo ponovno odpreti, goriška pokrajina, občina Krmin in dežela FJK pa trdijo, da ne. Podjetje Isonzina Ambiente je zoper odlok, s katerim je dežela onemogočila ponovno odprtje odlagališča, pritožila na upravno sodišče, ki bo moralo razčistiti, kdo ima prav.

»Problem pa je v tem, da je ohranjanje odlagališča drag, saj kaže, da nas v sedanjem stanju stane 600.000 evrov letno. Občasno je namreč treba črpati izcedno vodo, ki se nabira pod odpadkom,« pravijo predstavniki združenja WWF, ki se sprašujejo, ali so stroški res takoj visoki, zanima pa jih tudi, kam se odvaja izcedne vode. »Čigava je od-

govornost, da smo se znašli v tem položaju? Kdo bo za to plačal? Ali ne bi bilo bolje, da bi takoj odredili zaprtje odlagališča in sanacijo, ki bi preprečila, da bi izcedne vode v prihodnje prisile v podtalnico in ogrožale reko Idrijo? Ali smo gotovi, da bo odlagališče v primeru ponovnega odprtja obratovano samo eno leto?« zanima okoljevarstvenike, ki so na spletni strani bivšega podjetja za javne storitve Iris brali o naložbah v odlagališče na Poljskem, v zvezi s katerimi bi radi ugotovili, če predstavljajo olajšavo ali dodatno bremena za davkoplačevalce.

»Župani, ki se zavzemajo za ponovno odprtje deponije, bi morali po našem mnenju ravnati drugače. Trud bi moral vlagati v izboljšanje učinkovitosti sistema ločenega zbiranja odpadkov, na primer z informativnimi kampanjami, morali pa bi tudi iskati rešitve za zmanjšanje količine odpadkov in preprečevanje nastajanja divjih odlagališč,« so prepričani okoljevarstveniki, po katerih pa gredo odločitve večjih občin, kot sta Gorica in Tržič, v polnoma obratno smer.

ŠTMAVER - Cesta bo izmenično enosmerna

Dežela sprostila pol milijona evrov za sanacijo usada

Uprava Furlanije Julisce krajine je včeraj na predlog odbornice Sare Vito namenila preko pol milijona evrov za sanacijo usada nad Pevmico v Štmavru. Obilne padavine so namreč med Hudičeve lučnjo in Koštabonom ponovno povzročile plazenje zemlje na območju, kjer je civilna zaščita v minulih letih že izvedla nekaj manjših del. Takratni ukrepi očitno niso zaledli, saj usad danes resno ogroža občinsko cesto, ki pelje proti vasi.

Na problem je v minulih dneh goriškega prefekta in občino opozoril občinski svetnik SSK-Ds Walter Bandelj. Le-ta si je pobočje, ki se z občinske ceste spušča proti potoku Pevmica, ogledal skupaj s predsednikom združenja Krajevna skupnost Pevma-Štmaver-Oslavje Lovrencom Persoglio. Usad, ki se je pojavil pred nekaj leti, je doslej miroval, obilne padavine pa so v zadnjih tednih spet sprožile večje premike zemlje. Na Bandeljevo pismo se je včeraj dopoldne odzval goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki si je ogledal območje. »Občinski delavci so poskrbeli za očiščenje obcestnih kanalov za meteorne vode, kar bo omogočalo lažje odtekanje deževnice. Ob tem bomo s poveljstvom mestnih redarjev pripravili odredbo, na podlagi katere bomo na odsek občinske ceste, ki je v bližini usada, uveli izmenično enosmerni promet,« je povedal Del Sordi in poučil, da sanacija usada ni v pristojnosti občine, ki pa namenava prihodnji teden sklicati srečanje z vsemi zainteresiranimi institucijami.

Za sanacijo usada je pristojna dežela FJK, ki je že leta 2009 poverila izpeljavo sanacijskega načrta in del gorskog skupnosti za Brda, Nediške in Terske doline. Zataknilo se je že pri načrtovanju, nakar se je dežela odločila za ukinitev gorskog skupnosti in prenos njihovih pristojnosti na pokrajine. Postopek je postal na mrtvem tiru do včerajšnjega dne, ko je deželnim odboru določil znesek 523.000 evrov in poveril goriški pokrajini nalogo, da izpelje postopek načrtovanja in sanacije usada. Upati je, da se z napovedano ukinjivijo pokrajini postopek ne bo ponovno zavlek, saj bo drugače usad še leta ogrožal cesto.

Dežela je v teh letih financirala tudi druge sanacijske ukrepe na območju Štmavra, kjer hidrogeološke meritve izvajajo že od 80. let. Med najpomembnejšimi projekti je sanacija usada pri cerkvi, ki ogroža parkirišče in razgledno točko. Pripravo načrta in izpeljavo del je dežela tudi v tem primeru zaupala pokrajini, ki ima na voljo 210.000 evrov. Dela so se začela januarja, zaključila pa naj bi se v teku leta. (Ale)

Usad nad Pevmico (zgoraj) in ob štmavrski cerkvi (levo)

GORICA - Delegacija SSK in SSO pri direktorju zdravstvenega podjetja

Za vidno in slišno slovenščino

Nekaj korakov v to smer je že bilo narejenih - Družinam naj bo na voljo slovenska logopedinja - Čezmejno zdravstvo ima velik potencial

Udeleženci delovnega srečanja na sedežu zdravstvenega podjetja

BUMBACA

GORICA - Denarni prispevek družbe Coop Nordest

Priložnost za šole

Tudi šole doživljajo čas suhih krav. Zato je dobrodošel projekt »Evviva la scuola 2014«, ki ga izvaja družba Coop Nordest s pomočjo svojih članov-kupcev in pod pokroviteljstvom goriške pokrajine.

Tudi letos bodo z denarnim prispevkom podprtli raznorazne pobude večstopenjskih šol pod pogojem, da so povezane s krajevnimi okoljskimi temami, z zgodovino gospodarstva in družbenih odnosov na teritoriju. Financirali bodo projekte, ki jih bodo pripravili učenci osnovnih in nižjih srednjih šol, naj bo to raziskava, razstava, delavnica, gledališka igra ... Šole so morda takšne projekte že pripravile in jih imajo v predalu, ker zanje ni denarja, ali pa jih že izvajajo. Omenjena družba jim ponuja priložnost, da prejmejo zanje prispevek. Lani so zbrali preko 14.500 evrov (razdelilo si jih je 7-8 šolskih projektov), letos računajo, da jih bo še več. Nabirka poteka v petih trgovinah Coop Nordest na ozemlju pokrajine, kjer kupci s člansko izkaznico lahko namenijo nabранo točko projektu »Evviva la scuola 2014«, namesto da jih unovčijo v obliki krožnikov, kozarcev ipd.

Ovbestilo bo šolam poslat tudi šolski urad. Rok za izročitev projektov zapade 31. marca; za informacije je na voljo naslov aleksandro.meneguzzi@nordest.coop.it.

LOČNIK - Občina odobrila izvršni načrt

Pesjak bodo širili

Upoštevali so zahtevo združenja AIPA - V širitev bodo vložili 150 tisoč evrov

Novi občinski pesjak v Ločniku, ki že dalj časa čaka na svoje štirinožne goste, bodo pred odprtjem razširili. Izvršni načrt za priključitev objektu dodatnih prostorov, ki bodo širiindvajsetim psom na voljo za razgibavanje in tek, je goriški občinski odbor sprejal na zadnjem zasedanju na predlog pristojnega odbornika Francesca Del Sordija.

Gradnja novega pesjaka se je začela že leta 2009, dela pa so se zaključila dve leti kasneje. Ravno takrat je stopila v veljavno nova deželna zakonodaja, s katero so uveli nova pravila za gradnjo pesjakov. »Objekt je bilo torej treba prilagoditi novim normam,« je pojasnil odbornik, po katerem bodo v širitev vložili 150.000 evrov.

ni spomlad. Goriško zdravstveno podjetje je pričelo zeleno luč za odprtje, združenje prostovoljcev AIPA, ki upravlja stari občinski pesjak v Ulici Scigli in bo prevzelo tudi novega, pa je izrazilo potrebo po večjih prostorih. »Čeprav bi lahko pesjak odprli že lani, smo sklenili, da bomo pripombe združenja AIPA upoštevali. Poiskati pa smo morali dodatna finančna sredstva ter sprožiti postopek za pridobitev zemljišč in pripravo načrta. Sedaj smo končno odobrili izvršni projekt: če ne bo zapletov in nam pakt stabilnosti tega ne bo preprečil, bomo pesjak lahko odprli pred koncem tega leta,« je povedal Del Sodi, po katerem bodo v širitev vložili 150.000 evrov.

Ločniški pesjak

BUMBACA

NOVA GORICA

Na poplave pripravljeni

Po vremenski ujmi se stanje umirja

Stanje na Goriškem se umirja. Na območju Čepovana in Lokovca so gasilci in pripadniki civilne zaščite ob pomoči vojakov z oklepнимi vozili čistili poti in trase pod daljnovidom. Na terenu je vsak dan med 450 do 500 mož. »Predvidevamo, da bodo danes z delom zaključili. Enoto na terenu so izkoristile dva dneva ugodnega vremena in uspele veliko narediti,« je včeraj povedal poveljnik regijskega centra civilne zaščite Samo Kosmač. Po njegovih besedah se tudi stanje glede električne energije normalizira. »Razdelili smo ogromno agregatov,« pojasnjuje Kosmač.

Tudi na Goriškem so v pripravljenosti glede morebitnih poplav. »V regijskem skladišču civilne zaščite imamo pripravljene potopne črpalki in okoli 14.000 protipoplavnih vreč, svoje zaloge imajo tudi občinski štabi civilne zaščite,« dodaja Kosmač, ki pa upa, da do večjih težav ne bo prišlo. »Če že, potem bi verjetno narasla Vipava v spodnjem toku,« zaključuje Kosmač. (km)

Pri goriškem zdravstvenem podjetju so začeli izvajati določila zaščitnega zakona 38/2001, na programu so še nadaljnji koraki, ki bodo dopolnili to, kar je zakonsko predvideno. Nekateri zastoji nastajajo zaradi negotovosti oz. pomanjkanja denarja. To so včeraj ugotavljali udeleženci delovnega srečanja na sedežu zdravstvenega podjetja v Ulici Vittorio Veneto. Generalni direktor ustanove Gianni Cortiula je namreč sprejel delegacijo stranke Slovenske skupnosti (SSk) in Sveta slovenskih organizacij (SSO); v njej so bili podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovec, njegov sodelavec Miloš Čotar, goriški občinski svetnik SSK in pokrajinski podpredsednik SSO Walter Bandelj, koordinator mestne sekcije SSK Bernard Spazzapan in pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek.

Cortiula je navedel posege, ki jih je zdravstveno podjetje že izvedlo, in izpostavil dvojezične publikacije o zdravstvenih storitvah na teritoriju, tečaje slovenskega jezika za osebje, dvojezične napise v nekaterih okrajih, stalno službo za prevajalca in dvojezično (italijansko-slovensko) spletne strani, ki bo v kratkem dostopna. Potrebno bo nadaljevati po tej poti in zaobjeti tudi javne napise, kar pa zahteva postopnost. V ta program verjamejo, ker vidijo v njem obogatitev in dodatno ovrednotenje zdravstvene ustanove, je dejal direktor.

Bernard Spazzapan ga je seznanil s prizadevanji slovenske narodne skupnosti v korist vidne prisotnosti slovenščine, ki je še posebno pomembna v ustanovah, kjer ljudem nudijo osnovne javne storitve. To seveda velja tudi za zdravstvo.

Igor Gabrovec je izrazil zadovoljstvo nad opravljenim delom in pozitivno ocenil, da se slovenščina uvaja po neki stalni postopnosti. Kar zadeva osebje, bi bilo pomembno, da se upošteva znanje slovenščine in se v ta namen izkoristijo tudi že zaposlene osebe. Uporaba slovenskega jezika mora priti v poštov zlasti pri oskrbi otrok in ostarelih. Opozoril je še na potrebo po slovenski logopediji. Walter Bandelj pa se je zavzel za uveljavljanje slovenščine v goriški splošni bolnišnici. Na pomoč naj prisloči osebje, ki slovenščino že obvlada, zato radi česar bi bili stroški minimalni.

V sklepnom delu srečanja je beseda tekla o čezmejnem zdravstvu. Potencial tegega področja je še velik tako, kar zadeva projekte Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, kakor tudi konvencije med različnimi zdravstvenimi službami, ki delujejo v obmejnem prostoru. Razšli so se z obvezo, da se bodo po nekaj mesecih ponovno sestali in skupaj preverjali nadaljnje izvajanje zaščitnih določil.

GORICA - Prihodnji teden bo vrata odprli Expomego

Slovenski razstavljavci rezervirali še enkrat več prostora kot lani

Po lanskoletni dobrizi izkušnji se tudi na letošnjo izvedbo goriškega vzorčnega sejma Expomego vračajo številni slovenski obrtniki, pridružujejo pa se jim tudi novi. Da je zanimanje veliko, priča naslednji podatek: letos se bodo slovenski obrtniki in podjetniki med 20. in 23. februarjem predstavili na 900 kvadratnih metrih razstavne površine, kar je skoraj enkrat več kot lani.

»Z lanskim podpisom sporazuma o sodelovanju med Območno obrtno-podjetniško zbornico Boža Loverčič Špacapan.

nje še poglobilo,« ocenjuje sekretarka novogoriške Območne obrtno-podjetniške zbornice, Boža Loverčič Špacapan.

Že lanska izvedba sejma, ki so ga zaznamovali nova oblika, nov pristop, nova oblika promocije in številni spremeljevalni dogodki, predvsem pa zaupanje in trud razstavljavcev in organizatorjev, je pritegnila številne ponudnike iz Slovenije, predvsem z Goriške. Zaradi letošnjega povečanega interesa obrtnikov in podjetnikov bo poleg hale A in B njihovi predstaviti namenjen tudi del hale D, ki je bila lani v celoti namenjena turizmu.

»Med razstavljavci je veliko tistih, ki so se predstavili že lani in so letos zaku-

pili še več razstavnega prostora, kar kaže na to, da se jim je lanska predstavitev obrestovala, pridružujejo pa se jim tudi novi. Predstavilo se bo čez dvajset slovenskih obrtnikov in podjetnikov in čez 40 ponudnikov s področja turizma, gostinstva in dejavnosti za prosti čas,« napoveduje Loverčič-Špacapanova, ki še posebej izpostavlja t.i. Goriški dan, ki bo 21. februarja od 17. ure dalje s pokušino domačega vina in dobroter glasbo.

Sejem, ki ga obišče okoli 30 tisoč obiskovalcev, je namenjen predstavitvi različnih dejavnosti - od zunanjih in notranjih opreme, gradbeništva, energetsko varčnih materialov in sistemov do turi-

Novogoriške razstavljavke na lanskem sejmu

stičnih destinacij. Letos bodo med slovenskimi razstavljavci prevladovali ponudniki iz avtomobilskoga sektorja, gradbeništva in z njim povezanimi dejavnostmi ter lesne industrije, v hali D pa ponudniki turističnih destinacij, gostinstva in dejavnosti za dobro počutje in prosti

čas. Projekt podpira vseh pet občin, na območju katerih deluje zbornica, to so mestna občina Nova Gorica ter občine Šempeter-Vrtojba, Renče-Vogrsko, Brda in Kanal ob Soči ter druge institucije, kot so Turistična zveza TIC Nova Gorica in RRA Severne Primorske. (km)

VRH - Kulturni praznik v režiji Danice

Večer ljudske pesmi

Ob pevcih in avtorjih knjige »Pojdi z menoj« so večer popestrili otroci iz domače osnovne šole

Nastopajoči in občinstvo na Daničinem sedežu

BUMBACA

VIPAVSKI KRIŽ Nova podoba vasi

Ajdovska občina je pripravila načrt, s katerim želi obnoviti celotno infrastrukturo v Vipavskem križu, nekdaj podobo kraja pa urediti tako, da bodo vsi nadzemeljski vodi vkopani v zemljo. V kraju naj bi na novo uredili tudi tlakovanje, ki bo spominjalo na prvotno podobo kraja, del nekdajšnjega tlaka pa bodo ustrezno zaščitili. Projekt prenove celotne infrastrukture v kraju je vreden skoraj 2,5 milijona evrov; občina načrtuje, da bo 1,6 milijona evrov pridobila iz kohezijskih sredstev.

Projekt je bil zahteven in obsežen že v sami pripravi, pravi projektantka Nada Cerk, ker je celotno naselje zaščiteno kot kulturni spomenik. Zato tega se morajo ohraniti prvotni tlaki, prav tako pa je potrebno vse nadzemne objekte te infrastrukture nekako skrít v arhitekturno prilagojene stavbe ali za kamnite zidove. Vodovod v kraju je v zelo slabem stanju, komunalne infrastrukture za meteorne vode nimajo. Zato bodo morali urediti ločeno fekalno in meteorno kanalizacijo ter manjšo čistilno napravo v bližini Vipavskega križa. V zemljo bodo vkopali tudi vse električne in telekomunikacijske vode ter tako kraju ponovno vrnili nekdaj videz brez »visečih kablov«. V prenovo bodo zajeli tudi ureditev javne razsvetljave. Ob vse večjem turističnem obisku pa bi morali razmišljati še o novih in večjih parkirnih mestih ter predvsem gostinski ponudbi, ki je trenutno v kraju ni.

DOVCE - Obletnica spopada

Edini še živeči pričevalec je po rodu iz Doberdoba

Koloni nacistov in fašistov so preprečili pohod nad kraške vasi

Spopad v Dovcah, na cesti med Komnom in Branikom, sodi med tri podobne in zelo uspešne akcije, ki so jih partizanske enote velikosti čete (70-120 borcev) izvedle na območju Krasa. Ostali dve sta bili: med Goriško fronto jeseni 1943, ko so slovenski partizani in italijanski borce Proletarske brigade uničili nemško motorizirano kolono med Devetaki in Čukiščem, ter 16. januarja 1945, ko je jurišna četa 31. divizije razbila med Lipo in Škrbino bataljon elitne SS divizije Princ Evgen.

Zasedo in spopad v Dovcah je izvršil del Južnoprimskega odreda, ki mu je poveljeval Anton Šibelja - Stjena, kasneje narodni heroj. Petinsedem-

cev je padlo zaradi zmagoslavne prešernosti in nepazljivosti, ko so po zaključku streljanja šli med ležeče sovražnike, ki pa so ranjeni še streljali.

V povsem zimskih vremenskih razmerah z mrzlim dežjem in ledenim vetrom se je pri spomeniku na Dovcah v nedeljo zbral okrog sto dvajset ljudi vključno z dvajsetimi praporčaki, ki so nosili zastave različnih enot, tudi iz osamosvojitenih spopadov leta 1991. Najprej je udeležence pozdravil komenski župan Danijel Božič, sledila je recitacija Kajuhove pesmi, glavni nagovor je imel general v pokoju Miroslav Jerkič, nekdaj namestnik komandanta 2. brigade vojske državne varnosti, pričevanje pa

Spomenik na Dovcah med svečanostjo; govor general v pokoju Miroslav Jerkič A.R.

deset borcev je postavilo zasedo v kriju kraškega suhega zidu, potem ko so obveščevalci iz Trsta sporočili, da načrta kolona nemških vojakov in fašistične policije prečesati nekaj kraških vasi do braniške doline. V koloni je bil oklepnik, navaden avtomobil, trije tornjaki in oklepni avtomobil: skupaj čez devetdeset vojakov.

Ob 10. uri 2. februarja 1944 - minulo nedeljo je torej bila okroglia sedemdesetletnica - se je začel spopad, ki je trajal do 16. ure. Nenavadno je bilo, da niso iz nobene smeri priskočile na pomoci sovražnikovi koloni pod partizanskimognjem na primer enote iz Vipavske doline ali iz Šežane oziroma samega Komna. Sovražnikova kolona je utrpelala šestinosemdeset mrtvih, partizanska pa osem in nekaj ranjenih. Nekaj bor-

je doprinesel Berto Gergolet iz Doberdoba, ki živi v Tržiču in je sedaj edini še živeči udeleženec tedanjega dogajanja. General je za bolj oddaljene komaj slišno (veter je pihal v mikrofon, zvočniki so bili prekriti) opisal spopad in se navezel na sedanje razmere, dogajanja, stiski ljudi in vrednote, ki naj stanje izboljšajo.

Umik je bil glede na vremenske razmere nujen, zato se je program s prigrizkom in vročim čajem nadaljeval v pol kilometra oddaljeni prostorni lovski koči. S pomočjo harmonikarke Mirice je nekaj desetin ljudi, med njimi pohodniki Skupine Istra in Kras, pelo borbene pesmi z obvezno zaključno »Vstajenje Primorske«. Recitirala je v program vođila Vladka iz Ajdovščine, članica Spominske partizanske skupine Triglav. (ar)

EVROPSKA CENTRALNA BANKA - Program odkupovanja državnih obveznic

Nemško ustavno sodišče prepustilo presojo evropskemu

Nemški ustavni sodniki sicer menijo, da je ECB presegla svoje pristojnosti

KARLSRUHE/FRANKFURT - Nemški ustavni sodniki so se odločili, da odločitev o skladnosti programa Evropske centralne banke (ECB) za odkupovanje državnih obveznic s pravnim redom EU predložijo Sodišču EU. Nemško ustavno sodišče sicer meni, da je ECB svoje pristojnosti po evropski pogodbi presegla, a ocenjuje, da se morajo o tem izreči v Luxembourgu.

Gre za sploh prvi primer v zgodovini, da so se nemški ustavni sodniki odločili prepustiti presojo o kakšni zadevi Sodišču EU. Do zdaj so bili deležni nemalo kritik, da si prevečkrat lastijo pristojnost odločanja o evropskih zadevah. V Luxembourgu sicer zadeve še niso prejeli. Po preteklih izkušnjah, ko nacionalna sodišča primere predložijo evropskemu, traja odločanje okoli 16 mesecev, čeprav za posebej pomembne zadeve obstaja tudi hitri postopek, ko je postopek odločanja skrajšan na štiri do šest mesecev.

Nemško ustavno sodišče je sicer včeraj sporočilo, da obstajajo po mnenju večine sodnikov trdni razlogi za presojo, da je osrednja denarna ustanova območja evra s programom odkupovanja državnih obveznic članic evrskega območja presegla svoje pristojnosti po temeljnih pogodbah unije.

Ocenjujejo namreč, da evropski pravni red ECB ne dovoljuje izvajanja lastne ekonomske politike. Prav tako naj bi bil program odkupovanja državnih obveznic v nasprotju z določili pogodb, da ECB ne sme finansirati držav. V Karlsruheju še pravijo, da je ECB posegla v pristojnosti članic povezave.

Nemško ustavno sodišče

ARHIV

Ustavni sodniki sicer dovoljujejo možnost, da bi se lahko program odkupovanja državnih obveznic tolmačilo restrikтивno, tako da bi bil skladen s pravnim redom EU. Pogoj za to bi bil, da se odkupi omejijo.

Trenutno namreč t.i. program dokončnih denarnih transakcij (OMT) predvideva neomejene odkupe, a morajo države pred tem zaprositi za program v okviru mehanizma ESM in tako izpolniti stroge reformno-varčevalne pogoje. Sodišče EU sicer pri svojem odločjanju ni vezano na nobena priporočila ali navodila nacionalnih sodnih organov.

ECB se je na odločitev nemškega ustavnega sodišča na kratko že odzvala. Še enkrat več so v Frankfurtu poudarili, da program odkupovanja državnih obveznic ne presegla njihovega mandata.

Medtem ko bodo o vlogi ECB odločali v Luxembourgu, pa bodo ustavni sodniki drugo težko pričakovano odločitev, povezano z reševanjem evrske krize, sporočili 18. marca. Takrat bodo povedali, kako so odločili glede sodelovanja Nemčije pri stalnem mehanizmu za stabilnost evra (ESM).

Septembra lani je sicer ustavno sodišče pričelo zeleno luč za pristop Nem-

čije k pogodbi o ustanovitvi ESM. So pa ob tem zapisali, da nemške obveznosti v okviru mehanizma brez odobritve parlamenta ne smejo preseči predvidenih 190 milijard evrov. S tem so omogočili, da je ESM zaživel in tako reševanje evrske krize ni bilo ogroženo.

Tudi ukrepi ECB, tako prvi program odkupovanja državnih obveznic, imenovan SMP, kot omenjeni OMT, so bistveno prispevali k umirivni razmeri na finančnih trgih. Programa OMT sicer ni izkoristila še nobena članica, od programa SMP pa sta imeli največ Italija in Španija. (STA)

BIH - Brezposelnost je v državi dosegla 44 odstotkov

Nasilni množični protesti zaradi nereševanja hude gospodarske krize

SARAJEVO - Razmere v mestih po Bosni in Hercegovini so se sinoči po nasilnih protestih umirile. Na ulicah v Sarajevu so posredovale protiteroristične enote, protestniki so začeli razhajati. Protesti nezadovoljnih državljanov, ki so po začetku v sredo včeraj dosegli vrhunec, so povzročili ogromno gmotno škodo, več kot 150 ljudi je bilo včeraj ranjenih.

V državi, kjer brezposelnost dosega 44 odstotkov, so se državljanji odpravili na ulice, da bi protestirali proti neučinkovitosti oblasti pri reševanju težkih ekonomskega razmer. Proteste so v sredo v Tuzli zaradi slabega socialnega položaja začeli delavci propadlih privatiziranih podjetij, kasneje pa so se jim v številnih drugih mestih pridružili nezadovoljni državljanji. Vrhunec so protesti dosegli včeraj, ko se je v več kot 20 mestih po državi zbralo več deset tisoč ljudi. Dan so zaznamovali spopadi s policijo in začikanje vladnih stavb.

V Sarajevu so se protesti sprevrgli v nasilje zgodaj popoldne, ko so zamaskirani napadalci vdrli v preddverje stavbe kantonalne vlade in zanetili požar. Po silovitih spopadih s policijo, ki je uporabila gumaste nabaje in solzivec, so vdrli še v poslopje predsedstva BiH in še tam zanetili požar.

Protiteroristična enota policije je v prestolnici države posredovala v zgodnjih večernih urah, da bi pomagala pri ustaviti nasilnih protestov v središču mesta ter gasilcem omogočila dostop do gorečih zgrADB, v katerih so napadalci uničevali tudi notranjost.

Tudi v Tuzli se je vnovič zbralo več kot 10.000 protestnikov, ki so prav tako začigli stavbo kantonalne vlade in skozi okna metali pohištvo in druge predmete. Priблиžno 3000 jeznih državljanov je zasedlo

Protestniki so začigali policijske avte in vladne palače

ANSA

tudi ulice Zenice, kjer je bil sedež kantonalne vlade prav tako tarča napada. Protesti so med drugimi potekali še v Mostarju, Bihaću, Jajcu in Banji Luki. Vsega skupaj je bilo v spopadih med policijo in protestniki ranjenih več kot 150 ljudi, od tega več kot 100 v Sarajevu, večina policistov. V Zenici je bilo ranjenih več kot 50 ljudi, nekaj več kot 10 pa še v Tuzli.

Protestniki so zahtevali odstop lokalnih in regionalnih oblasti, ki jih krivijo za dve desetletji političnega zastaja, ki je ohromil tudi gospodarstvo v državi. Včeraj sta že odstopila premier vlade v Tuzli Sead Čaušević ter premier kantonalne vlade v Zenici Munib Husejnagić s celotno ministrsko ekipo.

Predsedujoči predsedstvu BiH Željko Komšić je opozoril, da so problemi, zaradi katerih ljudje protestirajo, dolgoletni in da so sedaj zgolj eskalirali. Napovedal je, da bo zaradi razmer predlagal sklic predsedstva BiH, zanikal pa možnost, da bi na ulice poslali vojsko. Tudi predsednik Federacije BiH Živko Budimir je menil, da se socialni upor v BiH čuti že leta, samo vprašanje časa je bilo, kdaj bo izbruhnil. Pozval je k mirnim protestom. Tudi visoki predstavnik mednarodne skupnosti v BiH Valentin Inzko je ponudil, da je treba jasno povedati, kaj so mirni protesti, na katerih ljudje uresničujejo temeljno človekovo pravico do izražanja mnenja, da pa ne razume poziganja poslopij in uničevanja lastnine. (STA)

Vatikan odbor ZN za pravice otrok obtožil pristranskosti

VATIKAN - Vatikan je včeraj vnovič kritiziral odbor ZN za pravice otrok zaradi poročila o spolnih zlorabah v Cerkvi. Odbor je prevzel pristranska stališča protikatoliških skupin, poleg tega pa ni upošteval specifične narave Svetega sedeža in njegovih prizadevanj na področju zlorab v zadnjih letih, je menil tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi.

Odbor ZN za pravice otrok je v poročilu, ki ga je objavil v sredo, oстро kritiziral Vatikan zaradi po njihovem prepričanju nezadostnega ukrepanja zaradi spolnih zlorab v Cerkvi. Poleg tega je med drugim tudi pozval Vatikan, naj razmisli o svojem stališču do splava, ki da predstavlja tveganje za življena in zdravje nosečih deklet.

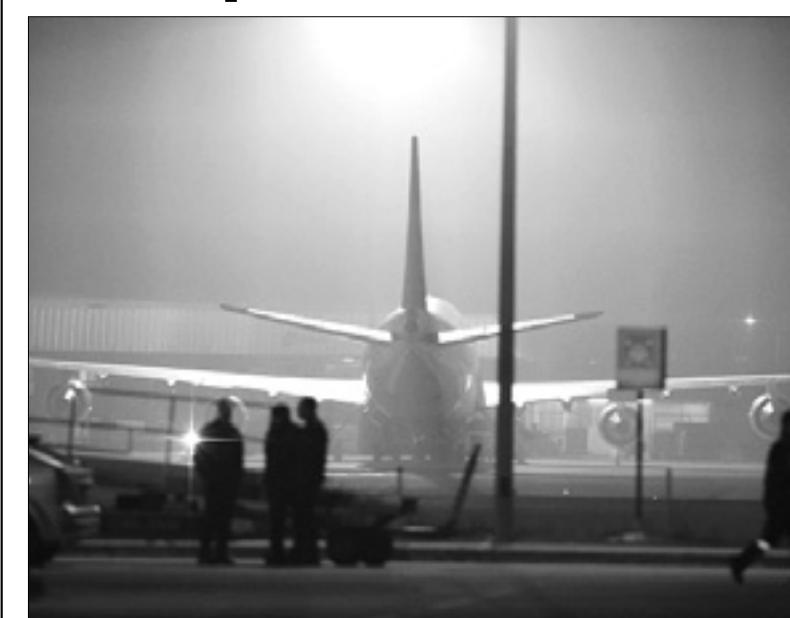
Libijski premier zaradi težav doma obstal na Malti

VALLETTA - Letalo z libijskim premierom Alijem Zeidanom je moralo včeraj nenapovedano pristati na Malti. Uradni razlog je "tehnična napaka", po nekaterih informacijah pa naj bi bilo letalo, ki je bilo na poti iz Züricha v Tripoli, preusmerjeno zaradi varnostnih težav v Libiji. V libijski prestolnici je sicer bilo včeraj precej napeto, saj je začasni parlament odločil o podaljšanju svojega manda, ki se mu je iztekel včeraj, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Neznani oboroženci so v četrtek zvečer poskušali vdreti v poveljstvo libijske vojske v Tripoli, pri čemer so se spopadli z vojaki ter ukradli orožje in vozila. Libijski voditelji se po strmoglavljenju samodržca Moamerja Gadafija trudijo vzpostaviti red v državi, a se jim oborožene milice, ki so sodelovale v vstaji, upirajo. (STA)

TURČIJA - Ob začetku ZOI

Ukrajinski ugrabitelj letalo skušal preusmeriti v Soči

Ugrabljen letalo na carigrajskem letališču

ANSA

CARIGRAD - Ukrajinec je včeraj skušal ugrabitelj letalo, ki je iz Ukrajine letelo v Turčijo, ter ga preusmeriti v ruski Soči, kjer so se včeraj začele zimske olimpijske igre, poročajo turški mediji. Kot dodajajo, so ga varnostne sile na carigrajskem letališču takoj prijele.

Moški je na letalu letalske družbe Pegasus Airlines trdil, da je na letalu bomba in je skušal z detonatorjem v roki priti do pilotske kabine. Vanjo mu ni uspelo vstopiti, pilot pa je sprožil alarm, tako da je do letala prišel turški vojaški lovec, ki je letalo s 110 potnikami prispolziv. (STA)

lil v pristanek na carigrajskem letališču.

Ko je letalo tipa Boeing 737-800 pristalo na carigrajskem letališču Sabiha Gokcen so moškega nemudoma nadvladale varnostne sile. Prepeljali so ga na neznano lokacijo na zaslišanje.

Protiteroristične enote in oboroženi policisti na letalu so potem preiskali tudive potnike, so še potročali mediji, ki jih povzemajo tuje tiskovne agencije. Do trenutka, ko zapiram redakcijo, oblasti še niso sporočile, če so na letalu našli eksploziv.

Mavrično (1)
Spletni brskalnik Google je imel včeraj za logotip v iskalniku mavrično zastavo in opozarjal na pravice homoseksualcev med olimpijskimi igrami, ki se drevi začenjajo v ruskom Sočiju. Google poudarja enakost športnikov ne glede na njihovo spolno usmerjenost.

Mavrično (2): Tihi protest? »Ne«

Tihi protest? Nemški športniki so na včerajšnjem slovesnem odprtju Zimskih olimpijskih iger pred ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom korakali z mavričnimi dresi. Toda Nemška olimpijska zveza je že zanikala, da so storili kot znak protesta oziroma v podporo ruskim homoseksualnim organizacijam. Predstavniki zvezne do deli, da so tako spomnili tragičnih dogodkov v Munchenu leta 1972. Takratna maskota Waldi je bila namreč večbarvana, mavrična.

Noče se umakniti

NYON - Predsednik Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Joseph Blatter je namignil, da bo majha prihodnje leto znova kandidiral za prvega moža omenjene zveze. Svojo dokončno odločitev o tem bo sprejel do konca Kongresa Fife, ki bo 10. junija v brazilskega São Paulu. Sedemdesetletni Blatter je prvi mož Fife od leta 1998.

SOČI 2014 - Triurna slovesnost, mimohod športnikov in (zadnji) baklonosci

Olimpijski ogenj gori

SOČI - Zimske olimpijske igre v Soči, ki bodo potekale do 23. februarja, so uradno odprte. Na sinočnji skoraj tri ure dolgi slovesnosti na stadionu Fisht v olimpijskem mestu je igre uradno odprl ruski predsednik Vladimir Putin, ogenj za XXII. zimske olimpijske igre pa sta prižgala legendi ruskega športa Irina Rodnina in Vladislav Tretjak. Prireditelji iger so za začetek pripravili kratko predstavitev svoje velikanske države in tudi svoje abecede, ki so se jo lahko tujci na hitro naučili kar na stadionu; po prihodu časnih gostov, osrednji mestni se stava pripadli ruskemu predsedniku Vladimiru Putinu in predsedniku krovne olimpijske organizacije (Mok) Thomasu Bachu, pa se začel tudi eden glavnih dogodkov večera.

V mimohodu se je predstavilo 88 držav udeleženk, rekordno število na dosedanjih zimskih izvedbah olimpijskih tekmovanj; po tradiciji je prva vkorakala na stadion Fisht grška ekipa. Nekateri ekipi so bile zastopane le simbolično z zgolj enim ali dvema predstavnika (največji aplavz so poleg domačih športnikov doživelji člani jamajške ekipi v bobu), športne velesile v zimskih športih pa so tudi na slavnostno odprtje poslale močne zasedbe.

Slovensko ekipi v prepoznavnih olimpijskih barvah naše države, beli, modri in zeleni, je na stadion popeljal Tomaž Razingar, kapetan hokejske reprezentance, tudi slovenska delegacija na stadionu Fisht pa je bila precej številčna. Italijansko ekipi (od teh je kar 46 Južnih Tirolcev) je vodil sankta Armin Zoegler.

Ruski prireditelji so želeli že s slavnostnim odprtjem, naslovili so ga Ruske sanje, pokazati, kakšnih bo naslednjih 16 dni in letovišču ob Črnom morju, vendar pa jim vsaj na začetku - simbolično ob 20.14 po lokalnem času - še ni šlo povsem po načrtih. Blesteči novi stadion še ni bil povsem poln, za nameček se jih je zalomilo pri tehnični izvedbi. Pri sezavljaju olimpijskih krogov se ena od snežink, narejenih iz luč, namreč ni spremenila v krog, temveč je ostala kar takšna. Nekateri opazovalci so štiri olimpijske kroge in snežinko takoj hudomušno povezali z dogodki zadnjih dni, ko v Sočiju mrzlično dokončujejo olimpijski projekt in na marsikaterem področju še precej skrplje... Po slavnostnem mimohodu ekip so se prvič povsem uradno predstavile še maskote teh iger: beli medved, snežni leopard in zajček. Olimpijsko himno je zapela svetovno znana opera diva Ana Netrebko. Kot eno zadnjih dejanj in tudi sklepni vrhunce je sledilo še priziganje olimpijskega ognja, še pred tem je olimpijsko prisego v imenu športnikov izreklo Ruslan Zaharov. Olimpijsko baklo je na stadion kot ena zadnjih nosilk prinesla teniška zvezdnica Marja Šarapova, potem pa so se kot nosilci zvrstili še nekateri najbolj znani ruski športni junaki, Jelena Isinbajeva, Aleksander Karelin, Alina Kabajeva, Irina Rodnina in Vladislav Tretjak.

DANES

- 6.30 DESKANJE** (Slopestyle, kvalifikacije, moški)
  - 9.00 HOKEJ NA LEDU** (Skupina A, ženske: ZDA - Finska)
  - 9.45 DESKANJE** (Slopestyle, moški)
  - 11.00 SMUČARSKI TEK** (Skiatlon, 2 X 7,5 km, ženske) Tekmujejo: Barbara Jezeršek, Niko Razinger (Slo), Agrelter, Piller, Debertolis, Brocard (Ita)
  - 12.30 HITROSTNO DRSANJE** (5000 m, moški). Tekmuje: Giovannini (Ita)
  - 14.00 HOKEJ NA LEDU** (Skupina A, ženske, Kanada - Švica)
  - 15.00 SMUČANJE PROSTEGA SLOGA** (Grbine, kvalifikacije, ženske)
  - 15.30 SANKANJE** (Enosed, 1./2. vožnja, moški)
  - 15.30 UMETNOSTNO DRSANJE** (ekipna tekma, prost program, kratki program, športni pari/ženske)
  - 15.30 BIATLON** (10 km sprint, moški) Nastopajo: Jakov Fak, Klemen Bauer, Janez Marič, Peter Dokl (Slo), L. Herfer, D. in M. Windisch, De Lorenzi (Ita)
  - 17.30 SMUČARSKI SKOKI** (Srednja skakalnica, posamično, kvalifikacije, moški). Nastopajo: Robert Kranjec, Jaka Hvala, Jurij Tepeš, Peter Prevc, Jernej Damjan (Slo)
  - 19.00 SMUČANJE PROSTEGA SLOGA** (Grbine, ženske). Tekmuje: Scanzio (Ita)
- Neposredni prenos po TV: Slo2, Cielo, EuroSport, SkySport.

Ta je pa Soči

»Rekli so nam: 'ali boste sami umaknili vse pse iz olimpijske vasi ali pa jih bomo ubili,'« je o komuniciranju z rusko vlado dejala Olga Melnikova, ki koordinira pripravovanje za rešitev psov v imenu organizacije Dobra volja.

»V ponedeljek so nam rekli, da imamo čas do četrtega, sicer bo v petek množičen odstrel,« je še dejala Melnikova.

»Hvala ne najde samega sebe. Zato bo počival, glede na njegove skoke pa je videti, da bo počitek daljši. Počitek lahko damo v narekovaje, vsekakor ima še možnosti, da nastopi na veliki skakalnici, a bo moral skakati bolje,« je o formi primorskega skakalca Jake Hvala obrazložil trener Goran Janus.

»Nastopil pa bom tudi, če bom moral zato vzeti sredstva proti bolečinam,« je pred današnjo biatlonsko preizkušnjo zatrdiril Janez Marič.

»Če iščeš negativne stvari, jih hitro najdeš,« razmišlja selektor slovenskih hokejistov Matjaž Kopitar.

Prvih pet kompletov kolajn

Že prvi dan po uradnem odprtju letošnjega največjega zimskošportnega dogodka bo na olimpijskih igh v Sočiju že sporednu pet končnih odločitev. Deskarji se bodo pomerili v snežnem parku, smučarske tekačice čaka skiatlon, dva krat 7,5 kilometra v klasični in prosti tehniki, hitrostni drsalci se bodo na ovalu pomirili na 5000 metrov, biatlonce čaka 10 kilometrski sprint, smučarke prostega sloga pa še finale v disciplini grbine.

Slovenci in »azzurri«

Na polno bodo začeli tudi slovenski tekmovalci in tekmovalke. Biatlonec Jakov Fak bo skupaj s Klemnom Bauerjem, Janezom Maričem in Petrom Dolkom lovil kolajne na moški sprinterski preizkušnji, Barbaro Jezeršek pa čaka tekaški duatlon, preizkušnja, kjer bo najprej tekla na 7,5 kilometra v klasični, nato pa na isti razdalji še v prosti tehniki. Od »azzurrov« vlada največ pričakovanja za nastop v kvalifikacijah južnotirolskega večkratnega svetovnega prvaka Armina Zoeglerja.

HALO SOČI

Ukrajinci ne skoparijo, denar in stanovanja

Šport je velik posel, sploh za tiste, ki osvajajo olimpijska odličja. Ukrainskim športnikom so tako v primeru kolajn obljudljena stanovanja. Za zlato kolajno, osvojeno na olimpijskih igh v Sočiju, bo ukrajinski tekmovalec nagrajen s približno 63.000 evri. Ukrajinci, ki imajo v zadnjem času precej finančnih težav, v primeru uspehov svojih športnikov ne skoparijo. Zlata kolajna je v premiji vredna 63.000 evrov, poleg tega so olimpijskim prvkom obljudljena tudi stanovanja. Ukrajinci bodo stavili na uspehe predvsem v smučanju prostega sloga in biatltonu.

Avtstrijci skromnejši

Avtstrijci so pri nagrajevanju svojih prvakov nekoliko skromnejši. Zlata kolajna pri naših severnih sosedih je vredna približno 16.000 evrov, športnik ali športnica bo prejel 17 kosov »avstrijskega zlatnika«. Srebrena kolajna je vredna 13 takšnih zlatnikov oziroma 12.300

evrov, bronasta pa enajst ali 10.400 evrov. Največ upov imajo seveda v alpskem smučanju.

Varnost? »Kot da bi šli v kino ali v gledališče«

Namestnik ruskega predsednika vlade Dimitrij Kozak je za televizijo Rusija-24 dejal, da so varnostni sistemi v Sočiju, gostitelju zimskih olimpijskih iger, takšni, da ne bodo nikomur oteževali dela. A hkrati je vse obiskovalce pozval, da naj na dogodek vendarje prihajajo pravocasno in se tako izognejo vrstam oziroma gneči. »Varnostne sisteme smo vzpostavili tako, da se obiskovalci почutijo, kot da bi, denimo, šli v kino ali v gledališče,« je povedal Kozak.

40.000 ...

... kilometrov je v 123 dneh prepotovala olimpijska plamenica. Med drugim je obiskala vesolje oziroma mednarodno vesoljsko postajo, ki kroži med 330 in 430 kilometri nad površjem našega planeta.

KOŠARKA - Jadran Franco v državni diviziji C drevi na Opčinah

»Potrditi dobro formo«

Košarkarji **Jadrana Franco** bodo v današnjem krogu državne divizije C - kot pravi trener Andrea Mura - skušali dokazati, da so zrela ekipa. »V nedeljo smo slavili zmago v Mestrah. Pre-

Saša Malalan (Jadran) FOTODAMJ@N

magali smo prvega na lestvici. Zdaj moramo pred domaćim občinstvom dokazati, da si zaslužimo visoko uvrstitev,« nam je uvodoma dejal Mura, ki je takole ocenil stanje v ekipi: »Trenirali smo dobro. V četrtek smo odigrali prijateljsko tekmo proti Boru. Fantje so zdravi in motivirani.« Kaj pa Firence? »Dragonsi so mlada in borbenega ekipa. Nikoli ne popustijo. Igrati moramo zelo zbrano in ne smemo jih podcenjevati. V prvem delu smo jih že premagali. Dve točki želimo osvojiti tudi jutri (danes op. av.),« je še povedal Mura.

V deželnici C-ligi bodo košarkarji **Brega** drevi v Dolini gostili ekipo Rorai, ki je zadnja na lestvici. Navijači torek pričakujejo novo zmago Vatovčevih fantov, ki želijo se želijo še dodatno približati zgornjemelu delu lestvice. Košarkarji **Bora Radenske** bodo igrali še v pondeljek. Varovanci trenerja Deana Oberdana bodo na domaćem 1. maju ob 20.30 gostili Tarcento, ki zaseda mestna v zgornji polovici lestvice.

ZMAGA DOMA - Promocijska liga, goriška skupina: Dom Gorica - Libertas Villesse 64:63 (Abrami 24, Bernetič 23).

NOGOMET - V promocijski in 1. amaterski ligi

Na papirju favoriti

Juventina danes v Štandrežu proti zadnjemu na lestvici - Breg v Dolini kuje maščevanje - Primorec v gosteh

JUTRI Kras v gosteh in Vesna v Križu za prvo mesto

V elitni ligi čaka **Kras** jutri težko gostovanje v Tržizmu (Tricesimo). Domača ekipa zaseda s 27 točkami zlato sredino na lestvici. Prav zaradi tega bodo gostitelji igrali sproščeno in brez večjih pritiskov. To pa bi lahko bilo za **Kras**, ki bo nastopil s popolno postavo, dvorenzen meč. Varovanci trenerja Zupana morajo odnesti domov vse tri točke, če želijo potrditi prvo mesto na lestvici. Drugovrščena Fontanafredda bo gostila Lumignacco. V promocijski ligi bo kriška **Vesna**, ki je prav tako kot **Kras** prva na lestvici, gostila Terzo, ki ima le 11 točk. Trener Zanuttig opozarja svoje varovance, naj ne podcenjujejo borbenega nasprotnika, ki bo v Križu dal vse od sebe. Plavi bodo nastopili s popolno postavo. Drugovrščena ekipa iz Žavelj bo gostila Pro Romans. Če ne bo presenečen, se stanje na lestvici po tem krogu ne bi smelo spremeniti. (jng)

prej do novice

www.primorski.eu

ALPSKO SMUČANJE

V Forniju di Sopra novozapadli sneg in 130 prijavljenih

V kraju Forni di Sopra bo danes, če bodo vremenske razmere to dopustile, na sporednu deželna tekma za starostno kategorijo babyjev in miškov, ki jo organizira SK Devin. Start veleslaloma bo šele ob 11.00, slalom pa bo na sporednu ob 13.15. »Vse skupaj smo nekoliko zakasnili, ker računamo, da bomo morali zjutraj na novo urediti smučarsko progo, saj bo ponocni snežilo. Napovedanih je 25 centimetrov novega snega,« nam je včeraj povedala odborница Devina Nadja Kralj. Na deželno tekmo se je prijavilo 130 smučark in smučarjev. Tekmovalcev in tekmovalk Devina bo 13, Mladine 7, Brdine pa 4.

D-liga: Kontovel pri Briščikih, Sokol v gosteh

Po porazu v slovenskem derbi D-lige proti Sokolu se bodo košarkarji **Kontovela** danes znova predstavili pred domaćim občinstvom v telovadnici Ervatti pri Briščikih. Varovanci trenerja Marka Švaba bodo gostili zadnjevrščeni Krmin. Sodeč po lestvici bi morali kontovelci osvojiti dve novi točki. »Prepovedano pa je kakršnokoli podcenjevanje nasprotnika,« opozarjajo v taboru Kontovela. Košarkarji **Sokola** pa bodo danes pozno popoldne gostovali v Rudi. Igrali bodo proti ekipi Perteole, ki je z 18 točkami prva na lestvici.

HOKEJ NA ROLERJIH

Polet Kwins v Venetu

Hokejisti na rollerjih openskega Poleta Kwins bodo v nocošnjem predzadnjem krogu rednega dela prvenstva državne A2-lige igrali v Legnaru pri Padovi. »*Nasprotnik iz Veneta je solidna ekipa, ki se je okrepila z vratarjem Diegom Rivo (ex Edera). Mi bomo znova igrali s precej okrnjeno postavo, saj ne bo poškodovanega Battistija. Čaka nas težka naloga. Skušali pa bomo zmagati tudi tokrat. V zadnjem krogu bomo nato igrali še proti solidnemu Forliju,*« je dejal steber Poleta Samo Kokorovec.

Domači šport

DANES

Sobota, 8. februarja 2014

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Štandrežu: Juventina - Isonzo
1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Dolini: Breg - Muglia; 15.00 v Slovencu: Isontina - Primorec
DEŽELNI MLADINCI - 17.30 na Prosek, Rouna: Kras Repen - Union Martignacco
ZIMSKI POKAL ZSŠDI U10 - Od 9.00 do 16.00 v telovadnici v Štandrežu: nastopajo vse ekipe naših društev

ODOBJOKA

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - VBU Videm

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Vidmu, šola Bellavitis: Volleybas - Zalet

MOŠKA D-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Volley club

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 pri Briščikih: Zalet Kontovel - Zalet Breg; 20.30 v Repnu: Zalet Kmečka banka - S. Andrea

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Olympia

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Franco - Dragons FI

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Rorai

MOŠKA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - Alba; 18.30 v Rudi: Perteole - Sokol

HOKEJ NA ROLERJIH

20.30 v Legnaru: Legnaro - Polet Kwins

TENIS

ZIMSKO PRVENSTVO - 15.00 na Padričah: Gaja - Pol. San Marco Remanzacco

JUTRI

Nedelja, 9. februarja 2014

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.00 v Tržizmu (Tricesimo): Tricesimo - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Terzo; 15.00 v Štandrežu: Juventina - Isonzo

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 pri Domju: Roianese - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 na Padričah: Gaja - Opicina; 15.00 v Doberdobu: Mladost - Staranzano; 15.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Chiarbola - Primorje

NARAŠČAJNIKI - 10.30 na Prosek, Rouna: Kras Repen - Manzaneze; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Sovodnje; 11.30 v Štarancanu: Staranzano - Kras

ODOBJOKA

MOŠKA B2-LIGA - 17.30 v Morcianu di Romagna: Rovelli RN - Sloga Tabor Televita

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 na Prosek: Zalet Kontovel - S. Andrea

UNDER 19 MOŠKI - 16.00 v Villi Vicentini: Villains - Sloga Tabor

UNDER 16 ŽENKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Fincantieri

UNDER 15 MOŠKI - 10.30 na Opčinah: Sloga Tabor - Pordenone; 17.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Villains

UNDER 14 ŽENKE - 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sokol

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - V Sieni, 10.00 Kras - Alto Sebino, 12.30 Siena - Kras

ŽENSKA B-LIGA - V Zgoniku, 10.00 Kras - Duomofolgre, 12.30 Kras - Gemona, 14.30 Sarmeola - Kras

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 10. februarja 2104

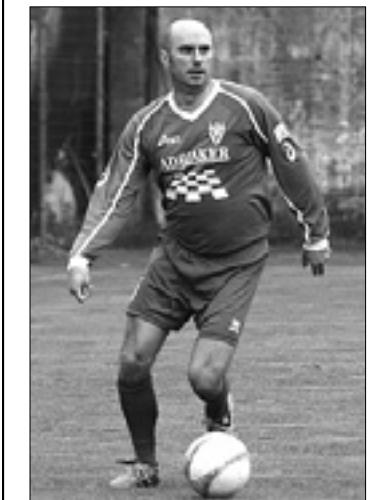
KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Tarcento

UNDER 15 ELITE - 20.30 pri Briščikih: Jadran - Blu Energy

SAMO MIOT Odbojka na mivki, tek pa tudi gore

Samo Miot je v prostem času precej aktiven rekreativni športnik. »Pravzaprav se pozimi bolj malo gibam. V glavnem igrat obojko. Z mešano žensko moško ekipo nastopamo v ljubljanskem goriško-tržaškem prvenstvu. Ekipa se imenuje EnoVolley. Še do pred kratkim sem igral tudi nogomet. Bil sem član ljubljanske ekipe Kosovel. S prijatelji pa smo brali tudi v športnem centru Zarje v Bazovici,« nam je povedal 38-letni Bazovc, ki sicer živi pri Bani, zaposlen pa je kot profesor (»Za določen čas«), je poudaril Samo) na znanstvenem liceju Franceta Prešerna v Trstu. »Ker se gibljem pre malo, sem se odločil, da se bom začel ukvarjati s športom, ki sem ga doslej sovražil: s tekom. Kupil sem si nove športne čevlje in števec korakov. Začel sem kot čisti začetnik. Zdaj pa že malce širim svoja obzorja. Od Banov sem prišel že do Orleka in nazaj. Doslej sem pretekel največ do 10 kilometrov,« pravi Miot, ki vsakič spreminja tekaško progo. »Tako spoznавam nove steze in nove kraje.«

Samo pravi, da je zanj rekreacija predvsem dobro fizično in psihološko počutje. »Ker sem več kot 20 let aktivno igrat obojko pri Slogi, Boru in Bregu, sem navajen na športno aktivnost. Komaj čakam poletje, ko se bomo s prijatelji znova zvezčer zbirali na igrišču na mivki pri Sokolu v Nabrežini. Že lani smo bili tam stalni gostje,« je še dodal Miot, ki ima rad tudi planiranje oziroma gorništvo. »Rad bi znova začel zahajati v gore. Resnici na ljubo v zadnjih letih nisem bil aktiven.«

Načrti za prihodnost? »Ni mam velikih načrtov. Rad bi še naprej igrat obojko ter si znova obul nogometne čevlje ter bolj pogostoma obiskoval gore. Tekmovanja me za zdaj še ne mikajo, čeprav sem že premišljeval, ali bi sposoben preteči polmaratonsko razdaljo.«

Miot je tudi pozoren na prehrano. »Zaradi svojih slabih genov imam pač povisan holesterol, tako da mi zdravnik vsakič svetuje gibanje in športno udejstvovanje. Zaradi tega sem tudi pozoren, kaj jem.«

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 17.21
Dolžina dneva 10.04

V naslednjih dneh se bodo vremenske fronte kar vrstile: prva v noči na soboto, naslednja med soboto zvečer in nedeljo, tretja pa nas bo dosegla med ponedeljkom in torkom.

Zjutraj se bodo na vzhodu pojavljale močne padavine; v Predalpah bodo obilne, na zahodu pa bolj zmerne. Meja sneženja bo na 1000 m, v Julijih do 600 m. Čez dan se bodo rahle padavine pojavljale le še v hribovitih krajih zahodne Slovenije. Meja sneženja bo na nadmorski višini okoli 900 m. Na Primorskem in v vzhodni Sloveniji se bo delno zjasnilo. Popoldne bo spet začel pihati jugozahodni veter.

Dopoldne bodo padavine večinoma ponehale. Čez dan se bodo rahle padavine pojavljale le še v hribovitih krajih zahodne Slovenije. Meja sneženja bo na nadmorski višini okoli 900 m. Na Primorskem in v vzhodni Sloveniji se bo delno zjasnilo. Popoldne bo spet začel pihati jugozahodni veter.

Zjutraj bo oblačno s padavinami, v Predalpah tudi obilnimi. V nižini in na zahodnem obalnem pasu, kjer bo pihal okrepljen jugo pa bodo padavine zmernejše. Podnevi bo spremenljivo oblačno, v hribih lahko tudi z rahlimi padavinami. Snežilo bo nad okoli 700 m. Po nižinah in ob morju bodo ponekod možne plome.

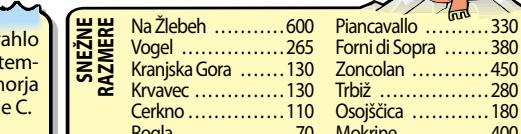
Padavine bodo spet zajele vso državo, dopoldne ob oblačno in deževno. Ob morju bo pihal okrepljen jugo, ponekod v notranosti Slovenije pa zmeren jugozahodni veter. Popoldne bodo padavine slabele, nastale pa bodo krajevne plohe, na Primorskem lahko tudi posamezne nevihte.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.44 najvišje 21 cm, ob 12.38 najvišje -27 cm, ob 19.39 najvišje 9 cm.
Jutri: ob 0.01 najnižje 4 cm, ob 5.52 najvišje 21 cm, ob 13.17 najnižje -35 cm, ob 19.55 najvišje 18 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 11,5 stopinje C.

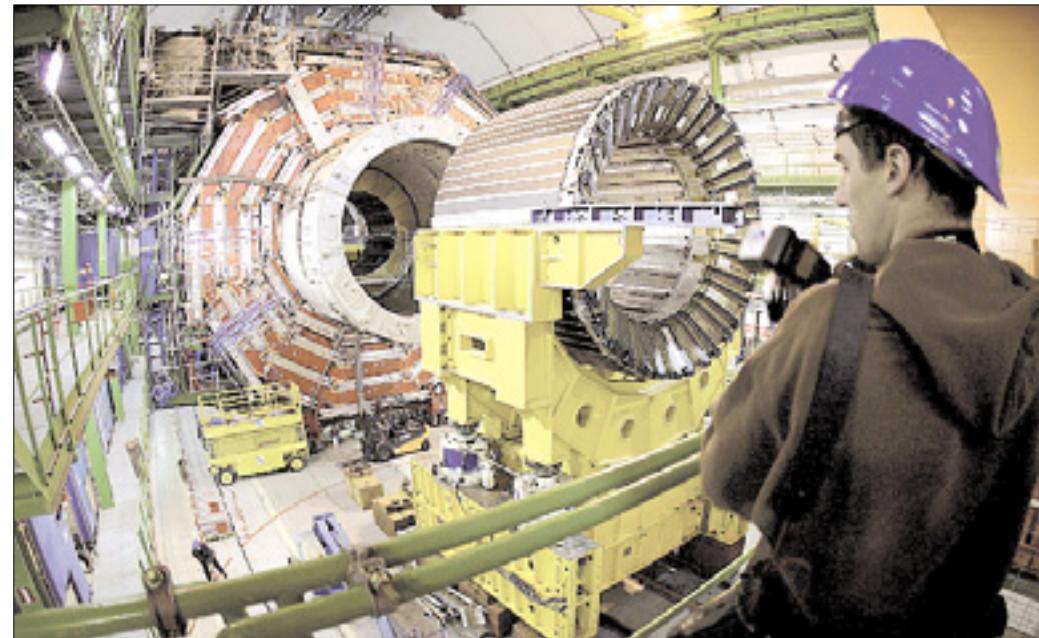
SPEŽNE RAZMERE	Na Žlebeh 600	Piancavalo 330
Vogel 265	Forni di Sopra 380	
Kranjska Gora 130	Zoncolan 450	
Kravec 130	Trbiž 280	
Cerkno 110	Osojščica 180	
Rogla 70	Mokrine 400	

Kazahstanski predsednik bi preimenoval državo

ASTANA - Kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbayev je v četrtek predstavljal možnost, da bi preimenovali državo iz Kazahstan v Kazak-jeli oz. "državo Kazakov". "Morali bi pretehtati možnost preimenovanja države v Kazak-jeli," je med obiskom v regiji Atirau dejal Nazarbayev. Dodal je sicer, da "bi se bilo treba o tem pogovoriti z ljudstvom". Kot navajajo opazovalci, naj bi se Nazarbayev tako želel ločiti od ostalih držav v regiji, ki jih prav tako krasijo pripona "stan", a so precej revnejše od Kazahstana. Kazaki sicer predstavljajo večino oziroma okoli 63 odstotkov kazahstanskega prebivalstva. Po podatkih iz leta 2009 jim sledijo Rusi z okoli 23 odstotki, Uzbeki in Ukrajinci predstavljajo po slabe tri odstotke, Nemci, Ujguri in Tatari pa po odstotek.

Depresivni argentinski polarni medved čaka na pot v Kanado

BUENOS AIRES - Maskota argentinskega živalskega vrta - polarni medved Arturo je po smrti dolgoletne partnerice, s katere je delil prebivališče, vse bolj depresiven, utruja pa ga tudi vroča poletje. Zato veterinarji razmišljajo, ali bi ga morda iz vroče Južne Amerike preselili v hladnejšo Kanado, kar bi mu morda dobro delo. Ker je medved star že 29 let, morajo veterinarji sedaj ugotoviti, ali je v primerenem zdravstvenem stanju za potovanje v 15.000 kilometrov oddaljen kanadski živalski vrt v Winnipegu. Poleg tega se je v dvajsetih letih nekoliko le privadol na vroča poletja in mile zime.

ZNANOST - FCC naj bi bil sedemkrat močnejši od LHC**Cern načrtuje izgradnjo še močnejšega trkalnika**

ŽENEVA - Evropski center za jedrske raziskave (Cern) v Ženevi je v četrtek razkril, da načrtuje izgradnjo še močnejšega hadronskega trkalnika od obstoječega, poroča francoska tiskovna agencija AFP. "Prišel je čas, da se razremo še dalje v prihodnost," so sporočili iz Cerna in napovedali, da bi bil nov pospeševalnik delcev sedemkrat močnejši od sedanjega.

S pomočjo obstoječega velikega hadronskega trkalnika (LHC) so v Cernu leta 2012 odkril Higgsov bozon oziroma "božji delec", ki velja za zadnji manjkajoči delec v standardnem modelu vesolja. Zgrajen je bil leta 2008, zdaj pa je zaradi nadgradnje že skoraj letno dim zaprt. Po na-

začeti že zdaj. Obod bodočega krožnega trkalnika (FCC) naj bi meril kar od 80 do 100 kilometrov, najverjetneje pa bo vključeval tudi infrastrukturo LHC, ki se nahaja v 27-kilometrskem tunelu.

Takšna pridobitev bi po navedbah Cerna omogočila nadaljnje premikanje meja znanja v fiziki obstoječih delcev, znanstveniki pa bi med drugim lahko raziskovali nove dimenzije, kot sta supersimetrija in temna snov.

O novem trkalniku bo od 12. do 15. februarja na univerzi v Ženevi razpravljalo okoli 300 znanstvenikov, ki bodo postavili smernice za petletno raziskavo o izvedljivosti njegove izgradnje. Za zdaj sicer še ni mogoče predvideti, koliko bi FCC stal, je dejal tiskovni predstavnik Cerna Arnaud Marsollier. Njegov predhodnik, LHC je sicer stal 4,1 milijarde evrov. (STA)

Slika Camilla Pissarroja na dražbi prodana za rekordno ceno

LONDON - Slika francoskega slikarja Camilla Pissarroja z naslovom Bulevar na Montmartru, spomladansko dopoldne, na kateri je umetnik upodobil spomladansko vzdušje na obljudeni mestni aveniji, je bila na dražbi avkijske hiše Sotheby's v sredo prodana za 19,9 milijonov funtov (23,9 milijonov evrov). Slika je eno največjih impresionističnih del, ki so ga dali na dražbo v zadnjem desetletju. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Septembra referendum**Cameron pozval Škote, naj ostanejo v državi**

LONDON - Britanski premier David Cameron je včeraj v čustvenem govoru v olimpijskem parku v Londonu Angležu, Valižane in Severne Irce pozval, naj Škoti, ki želijo izvesti referendum o osamosvojitvi od Velike Britanije, sporocijo: "Želimo, da ostanete."

Cameron je dejal, da "ne bi prenesel" razpada Velike Britanije, če bi se Škoti na referendumu, ki je predviden za september, odločili za osamosvojitev, poroča nemška tiskovna agencija dpa. "Ob izidu tega referendumu ne more biti zadovoljstva," je dejal britanski premier in dodal, da njegov rezultat še vedno ni odločen.

Kraj in čas današnjega govora sicer ni bil izbran naključno, saj je Cameron pred današnjim začetkom zimskih olimpijskih iger v ruskem Sočiju Anglež, Valižane in Severne Irce želel spomniti na uspehe, ki

so jih britanski narodi skupaj dosegli na domačih olimpijskih igrah leta 2012.

"Najboljša stvar olimpijskih iger niso bile zmage, ampak rdeča, bela in modra," je dejal premier. "Če izgubimo Škotsko, če se Velika Britanija spremeni, bomo izgubili naš ugled. Jasno je, da skupaj veljamo več," je dejal.

Namestnica škotskega prvega ministra Nicola Sturgeon je medtem Cameronov govor označila za "strahopetnega", saj bi po njenih besedah Britanci moral nagovoriti na Škotskem. Kritična je tudi do zlorabljanja športnih dogodkov v politične namene.

Po anketi, ki jo je inštitut YouGov izvedel za časnik The Sun, 34 odstotkov Škotov podpira odcepitev od Velike Britanije, medtem ko ji 52 odstotkov na-